

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 22
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopna polna vrsta mal
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, posiana 16
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenred-
no ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 322.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne aran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011. Sarajev. 7563, praga in dunaj. 24.797.

Za zmago Slovenstva.

V Evropi vlada splošna zmešnjava. Ne-
številne mednarodne konference, ki so gla-
sovale po koncu svetovne vojne, evropskih
in svetovnih neprilic ne le niso odstranile
ali ublažile, ampak so splošno zmedo in po-
litično nesigurnost po možnosti še poveča-
le, tako da danes prevladuje splošen vtis,
da svetovne vojne še ni konca.

V Italiji pritiska Mussolini s svojimi fa-
šisti vsako opozicijo ob se. Lloyd George
piše strupene članke proti Francozom v
nemški tisk. V Nemčiji vre. Angleški listi
opozarjajo na važnost Kölna, kjer sedi an-
gleška posadka. Angora odklanja mir. Ru-
sija je velika zagonetka. Ameriški in angle-
ški kapital pa preži na bogate petrolejske
vrelce v Mezopotamiji.

To so stvari, ki morajo dati misliti tudi
nam Slovincem. Danes nihče ne vé, kaj nam
prinese bližnja bodočnost. Goriva je nako-
pičenega dovolj in v takih trenutkih bolj
nego kdaj velja beseda: Pripravljen
biti — to je vse.

Tudi v naši notranji politiki ni vse ta-
ko, kakor bi moralo biti in kakor bi tudi
lahko bilo, če bi vladala pri nas državniška
pamet in ne centralistična strankarska no-
rost in zaslepljenost. Čim dalje glasneje se
pojavi glasovi, da prihodnji parlament
ne bo delazmožen zaradi preobilice strank.
In v zvezi s to domnevo se čujejo čudni gla-
sovi o vojaški diktaturi... A kaj potem?
Tudi za ta slučaj velja rek: Pripravljen
biti — to je vse.

Kako pa smo Slovenci na take možno-
sti pripravljeni? Odgovor nam daje število
volilnih skrinjic...

Prihodnji nedeljo imamo volitve. Kaj
bodo odločile te volitve?

Ne bodo odločile samo o tem, ali imej-
ta ali ona stranka toliko in toliko mandatov.
Ne bodo odločile le o tem, ali je v Sloveniji
več kmetov ali več delavcev. Ne bodo odlo-
čile le o tem, ali naj imajo uradniki tudi kje
kakšnega svojega zastopnika ali ne. Odlo-
čevale bodo prihodnje volitve mnogo več.

Odločilo se bo 18. marca o tem, ali
je slovenski narod res narod,
ki se zaveda svoje celokupno-
sti, ali pa hoče ostati še nada-
lje topa žoga v rokah belgraj-
skih mogotcev, na čegar stro-
ške se dajo delati celolopne ev-
ropske politične kupčije.

Osemnajsti sušec je za slovenski narod
naravnost plebičistični dan. Tega
dne mora izjaviti celokupno
slovensko ljudstvo, da hoče
živeti na svoji slovenski zem-
lji svoje domače, slovensko
življenje, ter da hoče odloče-
vati o svoji usodi ono samo.

Tega dne mora povedati slovenski na-
rod, da je pač prijatelj skupne države s svo-
jimi brati Srbi, Hrvati in Bolgari itd., da pa
nikakor ni več voljan dati se pod krinko
venotnosti ali poštenije povedano: pod
firmo centralizma izkoriščati in dopustiti,
da se mu odvzemajo košček za koščkom
njegove pravice.

To svojo neomajno voljo pa bo sloven-
ski narod mogel pokazati le, če se kot en
mož odloči za največjo in najmočnejšo slo-
vensko stranko in tako s svojim plebi-
citom pokaže, da je zmožen razne podreje-
ne koristi in strokovno-strankarske zahteve
žrtvovati skupnemu velikemu cilju: Si-
lajni zmagi Slovenstva!

Položaj, v kakršnem se nahaja danes
slovenska celokupnost, mora uvideti in raz-
umeti predvsem slovenska inteli-
genca. Brozplodno, iz razlike svetovnega
naziranja izviraajoče nesprotnost med »svo-
bodnjaštvom«
in »klerikalizmom«
v tem
trenotku lahko celokupnosti silno ško-
duje, po-
meznim zagrizencem pa nič ne
koristi. To danes uvideva velik del sloven-
ske inteligence, in prav je tako: Čim prej
bo našla slovenska posvetna inteligenca iz
»svetovno-nazirnih višav«
pot nazaj na svo-
ja rodna domača tla, toliko bolje bo za ves
narod in tudi zanjo. Zato ne bo slovenska
inteligence glasovala 18. marca za one
stranke, ki ji obetajo poln želodec pri polni
državni skledi, ampak bo iz čistega slo-
venskega idealizma volila stranko, ki je

edina predstavateljica in nositeljica one mi-
sli, ki danes valovi po celi Sloveniji, misli o
odločilni zmagi Slovenstva.

Najtrdnejši steber te misli je slo-
venski kmet, neodvisen in v svojem
mišljenju nikomur podložen. Slovenski
kmet je so nosilec slovenske
misli, ki je, rojena v njihovih srcih, da-
nes dobila svoj odločen izraz v zahtevi po
zakonodajni avtonomiji enot-
ne in nedeljive Slovenije. Kako
bodo glasovali 18. marca slovenski
kmetje, o tem danes ni nobenega dvo-
ma več. Oni ne bodo glasovali ne za »libe-
ralce«, ne za »klerikalce«, ampak za zma-
go Slovenstva in za nositeljico slo-
venske misli — za Slovensko ljud-
sko stranko, ki je njihova stran-
ka, njihova slovenska stranka.

Tako bo glasovalo tudi slovensko
delavstvo. Tudi v delavskih vrstah danes
prevladuje prepričanje, da je delavec
ravno tako sin svoje zemlje
kakor kmet. Kakor ima slovenski kmet
svoje posebne kmečke interese, ki jih je
ustvarila priroda sama na slovenskih tleh,
tako je tudi slovensko delavstvo del slo-
venskega rodu in kos slovenske zemlje, s
katere vred stoji in pade. Lahko ima svoje

posebne zahteve — naj jih ima. Svobodno
naj goji tudi čut solidarnosti napram svojim
delavskim tovarišem drugega rodu — naj
ga goji. Ampak nikdar naj nikar ne pozabi,
da je rojeno na slovenskih tleh in da bo
ostalo močno in čvrsto le tako dolgo, dok-
ler bo srkalo svojo moč iz do-
maših tal.

Vsem skupaj: inteligenci, kmetom in
delavcem v Sloveniji ne more biti vseeno,
kako nas utegnejo zopet mrcvariti morebit-
ni vnanje- in notranjepolitični dogodki, če
bomo 18. marca nesložni in razcepljeni na
sto kosov. Nasprotno se mora zgoditi: dne
18. marca moramo pokazati tujemu in do-
mačemu svetu, da Slovenci smo, da
smo tukaj, da hočemo svoje
pravice na naši zemlji in pred-
vsem, da hočemo svojo zaka-
nodajno pravico.

Kadar bomo dosegli to, si bomo lahko
uredili svoj mali slovenski dom po svoje
in ne po tuji volji, in znali bomo dati urad-
niku to, kar je njegovega, in kmetu in de-
lavcu ter obrtniku to, kar je njihovega.

Zato mora zmagati 18. marca slo-
venska misel in njena glavna pred-
stavica:

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA!

Pogajanja v Opatiji.

Belgrad, 12. marca. (Izv.) Danes do-
poldne in popoldne se je vršila v zuna-
njem ministrstvu konferenca posveto-
valne komisije, nato pa seja ožjega od-
bora. Na konferenci je poročal predsed-
nik naše delegacije dr. Rybář o doseda-
njem poteku konference med našimi in
italijanskimi delegati v Opatiji. Italija
je odločno zahtevala, da se takoj prične
razpravljanje o vprašanju železniške zveze
med Reko in Zagrebom. Naša delegaci-
ja je pa zavzela stališče, da se morajo
prej rešiti vsa predhodna vprašanja, ki
so predvidena v sporazumu, a šele po-
tem železniško vprašanje. Italijanska
delegacija je končno pristala na stališče
naše delegacije t. j. na evakuacijo Delte
in Baroša. Naša delegacija stanuje v
Opatiji, italijanska pa na Reki, kar je

zelo neprilичno. Dosedanje vesti, da so
člani paritetne komisije imeli seje, niso
nove, ampak točne. Dosedaj so imeli seje
samo eksperti, na katerih so neobvezno
razpravljali o raznih modalitetah re-
šitve posameznih vprašanj. Kar se tiče
raznih alarmantnih vesti po časopisju,
po mnenju dr. Rybářa so vesti brez pod-
lage, celo stvar je treba presojati bolj
optimistično.

Opatija, 12. marca. (Izv.) Ker sta od-
potovala predsednika obeh delegacij, de-
lajo sedaj samo komisije izvedencev. V
soboto dopoldne se je vršila čisto kratka
seja paritetne komisije, o kateri se niti ni
izdalo poročilo. Prihodnja seja bo v sredo,
ko se vrne dr. Rybář, vendar bo tudi ta
seja čisto kratka. Dr. Rybář poda svoje
izjave po vsej priliki v četrtek.

Napet položaj v Poruhrju.

DVA FRANCOSKA ČASTNIKA UBITA. — KRVAVI SPOPADI.

Düsseldorf, 12. marca. (Izv.) V soboto
zvečer so našli na cesti med Buerom in
Recklinghausnom dva francoska častnika
ustreljena. Francozi so zaprli kot talce žu-
pana in policijskega načelnika v Bueru ter
dva ugledna meščana. Proglasili so obsed-
no stanje in odredili, da se morajo zapreti
vse kavarne in kinematografi in da po 7.
uri zvečer ne sme nihče na cesto.

Dortmund, 12. marca. (Izv.) Sreči je
prišlo med francoskimi vojniki in civilnim
prebivalstvom do pretepa. Francozi so pri-
čeli streljati. 1 oseba je mrtva, 4 pa težko
ranjene. Policijski komisar je na rami ob-
streljen.

Volite Stojadinovića.

Belgrad, 12. marca. (Izv.) Finančni mi-
nister dr. Stojadinović je poslal ministru
za socialno politiko akt, v katerem zahtev-
va, da se spremeni člen v stanovanjskem
zakonu, da morajo denarni zavodi zidati
stanovanja za svoje službenice. Finančni
minister zahteva, da se ta člen ukine ali
vsaj odloži radi sedanjih težkih razmer.
Ta vest je povzročila veliko ogorčenost.

AVSTRIJSKA-ITALIJANSKA TRGOVIN- SKA POC JANJA.

Rim, 12. marca. (Izv.) Danes so se za-
čela oficelna trgovinska pogajanja med av-
strijskimi in italijanskimi delegati. Za
predsednika je bil izvoljen Luciolli.

VTIS TURSKIH PREDLOGOV V LON- DONU.

London, 12. marca. (Izv.) Angleški
krogi imajo vtis, da turški protipredlogi
niso tako ugodni kakor spremno pismo.
Sodi o, da je več predlogov nesprejem-
ljivih.

Carigrad, 12. marca. (Izv.) Svetnik an-
gleškega komisarijata Henderson je odpo-
toval v London. Seboj je vzel turške proti-
predloge. Henderson se bo med potjo usta-
vil tudi v Parizu.

IRSKE TEZAVE.

London, 12. marca. (Izv.) Na željo
irske vlade so po raznih krajih Angleške
aretirali okoli 100 oseb, katere so spravili
na ladjo in jih bodo odpeljali najbrž na
Irsko.

Vabilo

na javen političen voliven shod

vseh javnih in zasebnih nameščencev brez
razlike strank in mišljenja, ki ga sklicuje
vodstvo SLS za Ljubljano za dne 14. marca
1923 ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani
hotela Union. Na shodu govore: 1. Dr. A.
Korošec. 2. Dr. Andrej Gosar, kan-
didat SLS za Ljubljano. 3. Jože Pirc,
kandidatov namestnik. Predmet shoda:
Stvarna razprava o uradniškem vprašanju
v zvezi z zakonodajno avtonomijo Slove-
nije, vprašanje javnih in zasebnih name-
ščencev posebe, in tretjič, uradniška prag-
matika. Pridite gotovo in pripeljte še
svoje tovarise s sabo, ki bi jih bilo vod-
stvo pri vabljenju morebiti pomotoma
prezrla.

Vodstvo SLS za Ljubljano.

Ljubljana, na plan!

Shod somišljenikov SLS za šolski okraj
se vrši danes dne 13. t. m. ob osmih zvečer
v »Krekovi«
prosveti na Poljanski cesti —
Alojzijevišče. Govore kandidat dr. Andrej
Gosar, Franc Pavlin in Franc Žužek.

Shod somišljenikov SLS za vođmatski
in šentpeterski okraj (IX., X. in XI. voli-
šče) se vrši v četrtek, dne 15. t. m. ob
osmih zvečer v prostorih Šentpeterske pro-
svete. Govori kandidatov namestnik Jože
Pirc in dr. Ivan Stanovnik.

Shod somišljenikov SLS za Sp. Šiško
(XIII. in XIV. volišče) se vrši v četrtek,
dne 15. t. m. ob osmih zvečer v Reining-
hausu. Govore kandidat dr. Andrej Gosar,
tov. Avgust Bercleri in tov. Franc Orehek.

Shod SLS za šentjakobski okraj (III.
volišče) se vrši v petek dne 16. t. m. ob pol-
osmih zvečer v prostorih šentjakobske pro-
svete. Govori tov. Franc Kremžar in prav-
nik Alojzij Čampa.

Drugi shodi se še prijavijo.

Somišljeniki, zaupniki, volivci, vsi na
te shode, prav vsi do zadnjega moža! Naj
tudi Ljubljana dokaže, da hoče biti bitko v
enotni fronti slovenskega naroda za njegov
politični, gospodarski, kulturni in socialni
napredek v novi domovini. Naj živi zaka-
nodajna avtonomija svobodne Slovenije!

Vodstvo SLS za Ljubljano.

Sijajni shodi HPS.

Zagreb, 12. marca. (Izv.) Včeraj se je
vršil v Grobniku velik shod Hrvatske ljud-
ske stranke, na katerega so prišli volivci iz
30 vasi, tako da se jih je zbralo nad šest
tisoč. Shod je zelo lepo uspel. Govorili so
dr. Firinger, Pavel Grubišić in Nikola Za-
gačić. V Kastavščini je bila včeraj cela vrsta
shodov, ki so vsi dobro uspeli. Svetozar Pri-
bičević je hotel imeti svoje shode, pa ni
mogel, ker so bili vsi ljudje na naših sho-
dih. Sijajni shodi so se vršili tudi v Va-
raždinu, v Križevcih in sploh po celi ba-
novini.

Poincare v Bruslju.

Bruselj, 12. marca. (Izv.) Danes se je
pripeljal semkaj francoski ministrski pred-
sednik Poincare. Na kolodvoru sta ga spre-
jela ministrski predsednik in zunanji mini-
ster. Ob 2. popoldne se je pričela konfe-
renca.

RAZPUST SOBRANJA.

Sofija, 12. marca. (Izv.) Vlada je vče-
raj razpustila sobranje. Nove volitve se
bodo vršile v najkrajšem času. Vlada se
bo rekonstruirala.

PREISKAVA PRI KOMUNISTIH V PARIZU.

Pariz, 12. marca. (Izv.) V prostorih
zveze komunistične mladine in na stano-
vanjih nekaterih komunistov je oblast na-
pravila hišne preiskave. Našli so 20.000
izvodov manifesta na mladeniče, ki gredo
letos na vojaški nabor.

18. marca vsi na volišče

**Volivna skrinjica S. L. S. v Ljubljani in na
Kranjskem je prva, na Štajerskem druga.**

Shodi ljudske armade.

Črnomelj. Tako imponantne manifestacije za načela in program SLS Belokranjske brčkone še ni videla, kakor je bil shod naših vrlih Belokranjcev v nedeljo, dne 11. t. m., v Črnomlju. Shoda se je udeležilo nad dvatisoč ljudi. Shod je otvoril ob 9. uri dopoldne g. kaplan Zor, predsedoval pa je načelnik črnomeljske KZ g. Jožef Grahek. Nasprotniki so bili pripravili celo trobente in piščalke, da razbijejo naš shod. Toda ob pogledu na dvatisočglavo množico resnih naših mož, je nasprotnikom upadel pogum, zlasti pa ob resni opozoritvi g. otvoritelja, da bo vsak poskus motenja shoda izzval posledice, ki si jih naj vsak lahkomi-selnež potem pripiše sam sebi.

Ves obširen vrt Laknerjevega hotela (dvorana je bila premajhna), stekleni salon in okna hotela so bila polna zborovalcev.

Ob splošni pozornosti je govoril g. bivši poslanec in sedanji kandidat g. Nema-nič o programu in delu SLS in njenih poslancev. Burno ploskaje in živoklicel so sledili njegovemu govoru. Nato je g. urednik Radešček v navdušenem govoru očrtal našo vztrajno borbo za samostojnost Slovenije, povdaril važnost volitev in pozval navzoče v volilni boj za avtonomijo Slovenije pod zastavo SLS. Med splošnim odobravanjem je končal svoj govor. Končno je govoril g. župnik Bajec in v krasnem, daljšem govoru očrtal nasprotne stranke, pojasnil naše stališče glede republike in razmerje med samoupravo centralistov in zakonodajno avtonomijo. Njegov govor je bil prepleten s finim sarkazmom, s katerim je bital ob splošni veselosti naše nasprotnike. Zlasti pa si je privoščil socialdemokratskega župana iz Pančegore, ki se je neprevidno zaletel v govornika s par frazami o republiki. Govornik je tudi predljal lažnivo poročilo o Puceljevem shodu v Črnomlju iz »Kmet. lista«, kakor tudi istotako lažnivo poročilo o Šusteršičevem shodu istotako iz »Ljud. dnevnika« ter z nepobitnimi dokazi v rokah navzočim očividcem predočil vso predrznost teh reptilnih listov za varanje javnosti, ko vendar ves svet v Črnomlju ve, da je Pucelj tamkaj popolnoma pogorel in istotako tudi dr. Šusteršič, ki je mogel na svojem črnomeljskem shodu na prstih ene roke prešteti vse svoje pristaše. Nadalje je govornik ostro obsodil liberalno inteligenco, ki je v teh važnih in zgodovinskih dneh zapustila svoj narod in se udinjaje nasprotnikom ljudstva in slovenstva iz gole servilnosti in napuha. Tudi njegovemu govoru je sledilo viharno odobravanje. Točno o pol dne je predsednik zaključil nepozabno in nad vse sijajno zborovanje s pozivom, da 18. marca ves naš narod glasuje za prvo skrinjico.

Pripomniti je, da je bil za 10. uro napovedan socialistični shod v mali hotelski dvorani. Ker pa ni bilo poslušalcev, se shod ni vršil. Enaka »nesreča« je zadela tudi narodne socialce.

Izza zamreženih oken sta kukala na vrti tudi oba črnomeljska kandidata srbskih radikalcev in žerjavovcev in sicer g. dr. Ignacij Malnerič in Karel Müller. — V Belokranjski je bilo prirejenih 19 dobro obiskanih shodov SLS, katerim krona je bil nedeljski črnomeljski shod, ki bo vsem zborovalcem ostal še dolgo v globokem spominu.

Kandriše. Na shod, ki ga je sklicala SKS, je prišlo 18 samostojnežev in okoli 150 pristašev SLS. Govornika samostojne Jamnik in Tomazin sta jo pet minut po otvoritvi shoda popihala in nista imela niti časa od svojih pristašev se posloviti. Na po-

gorišču SKS so navdušeno zborovali pristaši SLS, katerim je g. Dolinar razvijal volilni program naše stranke.

Smartno pri Litiji. V nedeljo zjutraj po prvi maši se je vršil na obširnem trgu pred šolo velik shod SLS. Na trgu je bilo vse črno ljudstva, ki je vključno jutranjemu mrazu z vso vnemo poslušalo in vztrajalo do konca. Shod je otvoril Strman, predsedoval pa je župan Lebinger iz Litije. Govoril je, večkrat prekinjen po odobravanju kandidata SLS Kremžar. Za njim je govoril tov. Marinko ter Lebinger, ki je predlagal zaupnico SLS, katera je bila soglasno sprejeta. Ob splošnem navdušenju se je končal ta lep shod, ki se ga je udeležilo okrog 1000 ljudi.

Litija. Za ta shod je vladalo veliko zanimanje. Vse je napeto pričakovalo, kaj bo, ker združeni liberalci, NSS, samostojni in komunisti ter Orjunci grozili že cel toden, da bodo shod razbili. In res so se pripravljali za tako dejanje. Toda izvedeli so, da je za pretepanje treba dveh: enega, ki tepe, in drugega, ki drži. Ko so v nedeljo dopoldne videli ogromno množico mož in fantov, kmetov in delavcev, so bili lepo mirni. Niti ust si nihče ni upal odpreti. Shod se je vršil zunaj na trgu: nad 1500 ljudi je polnilo zborovališče. Pomniti pa je treba, da je bil to prvi javni politični shod SLS v Litiji, ki smo ga priredili na prostem. Prej bi kaj takega ne bilo mogoče. Shod je ob 11. uri dopoldne otvoril Strman, nakar je bil za predsednika izvoljen župan Lebinger. Ko je predsednik uvodoma prvokrat omenil SLS, so zaorili po celem trgu ogromni klici: Živela SLS! Nato je nastopil viharno pozdravljen kandidat SLS Kremžar. Ponovno prekinjen po burnih pritrditvah, je orisal govornik program SLS ter odločno in iskreno obdelal tudi vprašanje takozvanega »klerikalizma«. V glavnih potezah je orisal našo gospodarsko bodočnost, ki nas čaka v avtonomiji in pa brez nje. Nato sta govorila še: govornik iz Ljubljane ter dr. Mazek s slovenskega stališča. Soglasno je bila z velikim odobravanjem sprejeta zaupnica SLS ter zaobljuba, boriti se v SLS za avtonomijo. H koncu je nastopil neki komunist, ki ni prav vedel, kaj naj pove. Ljudje so mu klicali, naj gre dol, če ne ve nič povedati. Može je to priliklo porabil in šel z odra, češ da ne bo govoril, ker mu delajo medklice. Kratko ga je zavrnil kandidat Kremžar, nakar je govoril še v ime nu kršč. soc. delavstva rudar Viktor Flisšek iz Zagorja za SLS in krščanski socialci. Med viharim navdušenjem je župan Lebinger zaključil sijajni shod. kakršnega Litija še ni videla. Shod je bil veličastna manifestacija za SLS in njen program.

Kotredež. V ponedeljek, dne 12. t. m. po maši ob 11. uri dopoldne se je vršil dobro obiskan shod SLS v Kotredežu pri Fortju. Shod je vodil tov. Hraščelj iz Zagorja, govoril pa je kandidat SLS Kremžar. Shod je zelo dobro uspel.

Komenda. V soboto, 10. t. m. zvečer so se zbrali v nabito polni dvorani Društvenega doma volivci domače in sosednih občin, ki so vztrajali čeli dve uri in z navdušenim odobravanjem sledili izvajanjem urednika Smodeja in kandidata Strcina. Vsi bodo volili kandidata SLS.

Radomlje. V nedeljo zjutraj se je vršil pri nas volilni shod, ki ga je otvoril in vodil g. Škerjanec. Govorila sta ob navdušenem pritrdjevanju zborovalcev kandidata Janez Strcin in urednik Franc Smodej. Trije »Orjunci« so hoteli z

medklici shod motiti, ko so pa začetili krepke udarce v odgovorih, so jo med viharim ploskanjem zavednih volivcev odkurili s zborovališča. Radomlje so v sklenjenih vrstah SLS.

Domžale. Ob 11. dopoldne se je v nedeljo 11. t. m. napolnila dvorana Društvenega doma domžalskih volivcev in zaupnikov sosednih občin. Shod je otvoril g. Cerar, nakar sta razvila program SLS kandidat Strcin in njegov namestnik Fr. Smodej. Na shodu je vladala popolna enodušnost in so se zborovali z viharim pritrdjevanjem pridružili izvajanjem govornikov in dejali: 18. marca bomo korakali v volilni armadi SLS.

Kamnik. Eden najlepših shodov, kar jih je videl kdaj Kamnik, se je vršil v nedeljo, 11. t. m. v Kamniškem domu ob 3. popoldne. Dvorana je bila topot premajhna, dočim so vodje kamniških demokratov isti dan v Stranjah zaman iskali volivcev, ki bi jih bili hoteli poslušati. Shod je otvoril g. Borc, nakar je razvil avtonomistični program SLS urednik Smodej. Med viharim odobravanjem je govornik na en sam medklic razgalil programe in delo centralističnih strank in pokazal na čisti štiti SLS in njegove parlamentarne eksekutive. Medklica ni bilo več nobenega. Nato je govoril ob navdušenem pritrdjevanju g. Borc. Shod je bil sijajna manifestacija za SLS in avtonomijo Slovenije.

Trojane. V nedeljo zjutraj po prvi maši sta priredila poslanec Brodar in prof. Dolenc pri nas voliven shod SLS. Vsi zborovalci so enodušno pozdravljali programatična izvajanja govornikov in tudi navzoči nasprotniki se niso upali črhiniti niti besedice, in soglasno je bila izročena zaupnica SLS.

V Borovnici je shod SLS v nedeljo dne 11. t. m. izpadel slajno. Če bi bil videl Šusteršič razpoloženje ljudstva na tem shodu, bi se moral uveriti, da je tudi ta njegova trdnjava zanj popolnoma izgubljena. Društvena dvorana je bila nabito polna. Na shod je prišlo tudi večje število najetih in nahuj-skanih samostojnežev in Šusteršičancev, da shod razbijejo ali vsaj z medklici ter kričanjem onemogočijo. Ta namera pa se jim je kljub temu, da so bili prav dobro pripravljeni, prav sijajno ponesrečila. Doblili so za svoje bedaste medklice krepke lekci-je. Polagoma jim je korajža popolnoma pošla; dočim so se med govorom dr. Natlačen na vse pretege napenjali, da bi ga z medklici — tudi žvižgati je eden znal — motili in prevpili, so že ob začetku govora dr. Brejca postali krotki. Osramo-čeni in sklonjenih glav si niso upali ob koncu niti glasovati proti zaupnici SLS. — Tudi Borovnica bo pokazala, da je po ogromni večini v taboru SLS.

Na Vrhniki je shod SLS v nedeljo 11. t. m. prav lepo izpadel. V dvorani Rokodelskega doma sta govorila pred 400—500 volivci dr. Brejca in dr. Natlačen. Dasi so bile na shodu zastopane tudi nasprotne stranke, ni bilo niti najmanjšega ugovora. Navdušenje, ki je vladalo na shodu, dokazuje, da je vrhniška občina po ogromni večini v taboru SLS.

Dol. Legatec. V nedeljo, dne 11. t. m. dopoldne ob pol 11. uri se je vršil v Društvenem domu shod SLS, na katerem je govoril kandidat Gostinčar. Dvorana je bila nabito polna zborovalcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja Gostinčarja. K besedi se je oglasil tudi g. župnik, ki je v toplih besedah bodril volivce, da 18. t. m. oddajo kroglice v I. skrinjico za SLS. Predsedoval je gosp. Frane Maček.

Gorenji Legatec. Po popoldanski sluš-bi božji se je vršil shod SLS pri g. Ambro-žiču v Gorenji vasi. Povabljeni so bili nanj tudi nasprotniki, in res se ga je udeležilo nekaj samostojnih kmetov in pa vsa jedecarija, kar jo »lese ime grede«, in sicer gorenjeloski gostilničarji, učitelstvo in pa uradništvo pod bojnim poveljstvom iz Idrje došlega g. notarja Tazesa, ki ima med svojimi klijenti tudi dokaj klerikalnih »avstrijakantov«, kar naj si gospod dobro zapomni, kakor si bodo gotovo to zapomnili tudi gg. klijenti. Če bi tiste neuzitne otrobe, ki jih je vezal g. notar, raztresel med občinstvo kak »ujuju-učitelja«, bi se človek že ne čudil, toda g. notar, g. notari! Oni spančjaka spanje pravičnega rodoljuba z dežele v »ekstracimru« napredne čitalnice. Samo ena stvar jih zbudi: če se namreč — sam Bog nas varuj! — dotakneš sokolstva, ali če se celo ugotoviš, da je vlada dala za ljubljanski sokolski zlet kar 2.000.000 dinarjev, medtem ko za poplavljenjo Planinsko dolino ni imela niti fیکا — kaj šel — marveč je predpisala visoko osebnih dohodnino tistim, ki sta jim voda in črv uničila vso letino. Prvi je poročal izčrpno o vseh zadevah, tiščih se državnoborskih volitev, naš priljubljeni kandidat g. Gostinčar. Navzoči nasprotniki, ki se ga bili v veliki manjšini, vključno temu, da so nekateri pri glasovanju kar obe roki metali pod strop, so skušali semintja ugovarjati, toda brez pravega uspeha. Po g. Gostinčarju je govoril prof. Mazovec, čigar izvajanja so poslušalci povečini zelo pazljivo poslušali. Pri sokolskem vprašanju je pa nastalo razburjenje, ki ga je predsednik shoda, g. dr. Arneje pomiril s tem, da je tudi nasprotnikom obljubil pristo besedo. In gospod predsednik je držal svojo obljubo. Dal je besedo g. notarju Tavzesu, ki je začel dolgozvezen »govor«, poln zavijanj in direktnih žalitev na pristaše SLS. Med drugim je podtaknil govorniku prof. Mazovecu, da je v svojem govoru hujškal zoper Srbe in Srbijo, kar pa ni res, ker govornik je izrazil svoje ogorčenje le proti pokvarjeni belgrajski centralistični gospodi, ki nas tako neusmiljeno izžema, ki nam duši ekonomijo, šolstvo, univerzo... Očital je pristašem SLS, da so hujškali na vojsko; naši pristaši mu seveda niso ostali dolžni odgovora in so mu vrgli v obraz, da je to delal njihov sedanji zaveznik dr. Šusteršič. Nadalje je g. notar obžaloval, da dr. Korošec že preje ni začel revolucije, ker bi se temu itak ničesar ne moglo zgoditi, ker je bil v taki milosti pri cesarici Citi, itd. Jasno je, da naši pristaši k tem brezmejnim oslarijam niso mogli molčati. Ker je bil g. notar Tavzes očividno pripravljen na dolg večurni govor in se našim ljudem nikakor ni ljubilo poslušati tega gospoda in njegovih deloma zelo »sladko ginja« pomagačev, je predsednik shoda povprašal zborovalce, ali dovolijo g. notarju še nadalje govoriti. G. notar tudi ni pristal na to, da bi se mu točko za točko odovarjalo, ker se je bal resnice. Zborovalci so g. notarju z večino glasov odvzeli besedo in g. predsednik je, ker smo mi izčrpali spored, med navdušenimi živjo-klici naših pristašev in strastnimi proti-klici nasprotnikov (najbolj sta se odlikovala gg. Ritmanič in Rihar) zaključil shod, ki je staro liberalno trdnjavo gorenjelogaško tako prerukal, da je vsa razpokana in da njene brambovce nujno opozarjamo, naj beže, da si rešijo glave. Za zabavo bodi omenjeno še to, da je hura-centralist g. Tavzes iz Idrje našim volivcem iz Dolenjega Legatca odrekal pravico, udeleževati se shoda v Gorenjem Legatcu, kar pa so mu naši pristaši primerno poplačali in

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 32 Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —.

(Dalje).

»Razumna bitja so!« je nemoteno nadeljeval Kavor, »ako tale ne, ki sva jih do sedaj srečala, pa druga, ki so zamislila, naredila stroje, rove —, ki morebiti stanujejo globlje v mesecu, varna pred pekočim solncem, pred ledeno nočjo —, spodaj pri jezeru —! In razumnim bitjem so skupne vsaj nekatere temeljne dmske resnice —. Na primer, da je dvakrat dve štiri —. Pokazala bi jim, da tudi midva poznavata tako temeljne resnice, pa bi spoznali, da sva tudi midva razumni bitji — —.«

Umolknil je. Premišljeval sem njegova izvajanja. Za nekaj časa me je navdajalo divje upanje, da se bova morebiti sporazumela s temi čudnimi bitji —. Pa spet me je pograbil jezen brezup, posledica moje telesne izmučenosti in prestanih naporov.

Zivo so mi stopile pred oči vse moje nepremišljenosti in neumnosti, ki sem jih sedaj storil.

»O jaz osel! Neizrekljivi osel! Zdi se, da nisem za drugo, ko da počenjam neumnosti! — Zakaj sva vobče zapustila oblo? In šla skakat naokrog po kotlini? Da bi bila vsaj toliko previdna, pa bi bila na primer žepni robec pripela na kako skalo ali steblo, preden sva se oddaljila —.«

Jez me je dušila.

»Jasno je, da so razumna bitja!« je glasno razmišljal Kavor. »Različne podme-ne so možne. Ujeli so naju, pa naju niso ubili —, znamenje, da poznajo pojmi usmiljenja in prizanesljivosti, ali pa vsaj, da se znajo premagovati. In tale ječa —, in najin čuvaj, ki naju je opazoval —. In verige —. Vse to predpostavlja, da mislijo —. Vse to kaže, da so razumna bitja —.«

»Da bi bila vsaj malo mislila —!« sem so jezil. »Tako pa — iz ene neumnosti v drugo! Preveč sem zaupal na vas! Zakaj nisem rajši ostal pri svoji povesti v Lim-pnah! To je posej, ki sem mu kos. Za to sem sposoben, ustvarjen —. Dovršil bi bil povest, gotovo —! Dobro je bila zasnovana. Vse sem imel tako lepo pripravljeno —. In denar bi bil dobil, gotov denar —! In brez nevarnosti za življenje —! Dolgove bi bil plačal in potem bi se bil že še našel kak posej —. In tedaj! Pa grem in odpotujem na — mesec! To se pravi z eno besedo: brezmiselno sem zavrgel svoje življenje —. Tista krčmarica blizu Canterburyja je imela več pameti nego jaz, ko je —.«

Umolknil sem sredi stavka in se ozri kvišku.

Modra svetloba se je razlila po temi —. Vrata so se odprla in več selenitov je z neslišnimi koraki vstopilo v ječo. Z lahno grozo sem opazoval njihove odurne obra-ze.

Pa moja groza se je izpremenila v zanimanje in moje zanimanje je dalo mesto prijetnemu iznenadenju —.

Prva dva sta nosila skledo —.

Eden pojmi vsaj, to sem spoznal, smo imeli skupen s temi bitji —.

Sklede so bile iz iste rumenkaste kovine ko verige in temno so se svetile v modri luči. V skledah pa so bili belkasti kosei —.

Jesti so nama prinesli —!

Vsa moja telesna onemoglost in dušna bridkost se je zlila v eden sam pojmi, v eden sam občutek —. Silen glad se mi je oglasil v trenutku, ko sem zagledal sklede —.

Po volčje sem opazoval selenite, kaj bodo storili, in prav nič me ni dirnilo, da se roke, ki so nam ponujale jed, niso čavale v preste, ampak le v trdokožnato krpo in v palcu podoben izrastek, — prav kakor če komu stroj odreže štiri prste in mu pusti samo palec —.

Kosci, ki so jih nama ponujali, so bili bledosivkaste barve, mehka in redkovlak-nosta snov, ki je imela rahel duh po gobah. Mislim, da je bilo meso goved, kakšna sva videla na paš. Vsaj tako sem sklepal, ko sem nekaj časa pozneje opazil skupaj pred ječo eno teh živali zaklano in razsekano.

Moje roke so bile tako tesno vklebje-ne, da nisem mogel doseči sklede. Spretno sta mi dva selenita zrahljala okove krog pesti, ko sta videla, kako sem se mučil. Pri tem sta se me dotaknila s svojimi »rokami«. Hladno in mehko so se občutile na moji koži.

Gladno sem pograbil za ponujeno jed in si koj namašil polna usta. Ni bilo slabo, to »meso«, imelo je približno okus kakor z gobami dušena teletina. Hlastno sem jedel in še zopet in zopet sem si nadeval polna usta. »Gla — den sem bil!« sem dejal med dvema obilnima grizljajema in segel v skledo.

Molče sva jedla in pila — tudi pili so nama prinesli, vode, ki se prav nič ni ločila od zemeljske — kakor gladna postopača, ki dobita v javni kuhinji za ubože skledo tople juhe z mesom in kosček kruha. Nikdar poprej — pa tudi pozneje ne — v svojem življenju nisem jedel in hlastal s tako gladnim tekom i nikdar bi se ne bil mislil, da bom četr milijona milj oddaljen od domače zemlje, do skrajnosti izdelan in utrujen, poln skrbi zaradi bodočnosti, obdan in opazovan od bitji, kakšnih si niti najdivjeje sanje ne morejo izmisliti, da bom v takem položaju jedel in užival s tako, da ne rečem živalsko nasladnostjo in pozabil pri tem na vse, kar me je obda-jalo —.

In čuvaj! so stali okrog naju in naju gledali, zdaj pa zdaj je kateri izmed njih zažgolet s piskajočim glasom, kot da je svojemu tovarišu hotel nekaj povedati. Niti stresel se nisem, če se me je kateri dotaknil.

In ko je bil moj nafhujši glad utešen, sem opazil, da je tudi Kavor jedel z enako brezstidno požrešnostjo ko jaz —.

(Dalje.)

naj si kar sam zapiše za uho, če je kaj neprijetnega slišal. — Še to naj omenim, da so imeli tudi radikalci svoj »shod« in sicer pri že zgoraj omenjenem g. Riharju; nadalje, da je sam minister dr. Županec prišel snubit za radikalno nevesto in se je na očitek g. župana, da naši vojaki v Srbiji stradajo, odrezal: »Več davka plačajte, pa bodo dobili več menaže.« Ja, da ne pozabimo: tudi g. trgovec Škrbec so nas obiskali in začeli hvaliti Šušteršiča. Mi bi mu jasvetovali recept, ki ga je dal samostojnim bahačem posestnik Andrej Kušan iz Laz: obesijo naj svojo škrinjico na streho, da bodo vrabci zlegli notri svoje kroglice.

Planina. V nedeljo po deseti maši se je vršil shod SLS v Planini. Istočasno se je imela rapovedan svoj shod tudi JDS, toda vsled »preobila« udeležbe se shod ni vršil, marveč so njegovi »udeleženci« prihrumeli k nam z očitnim namenom, da nam naš shod razbijejo, kar se jim pa ni posrečilo. Že cel teden so govorili, da morajo naš shod razbiti, da se tako oddolžijo Pucelju, ki so mu naši na zadnjem njegovem shodu v Planini tako pridno izpraševali vest. Na pomoč jim je prišlo 6—8 Orjunccev iz Rakeka, »kmetijacev« je bilo kakih 5—6, polnoštevilno se je udeleževalo razgrajanja kakih 8 planinskih Sokolov, pomoč so pa dobili razgrajati tudi od drugod... Takoj pri volitvi predsednika so mislili na zmago, pa je bil izvoljen naš predsednik z veliko večino, nakar je prof. Mazovec začel svoja izvajanja, ki so jih od začetka precej motili Orjunci. Resnici na ljubo bodi povedano, da se njihov vodja g. Miha Čop onega psovovanja (barabe, faloti, lažniki... in kar je še podobnega v orjunskem besedišču) ni udeleževal in bil cel čas dostojen. Polagoma so se duhovi nekoliko pomirili, dasi so Orjunci od časa do časa izražali svoje »temeljite« pomisleke proti govornikovim izvajanjem. Govornik je Orjuncem pripomogel, da so se s temi svojimi ugovori razkrinkali kot popolni centralisti, kar so Planinci z zadostjenjem vzeli na znanje. S svojim surovim obnašanjem so pa Orjunci tudi nekaterim še redko posejanim zaslepljencem odprli oči, kam pridemo, če bi volili centralistično, in kakšni od vseh vetrov skupaj znešeni Orjunci bi nam po zmagi centralizma gospodovali s palico in revolverji.

Vora. Volilci so se razšli s trdnim sklepom, da dajo vse svoje glasove SLS.

Jezerske. Dne 11. t. m. ob deseti uri dopoldne smo imeli v dvorani kazine voliven shod SLS. Govoril je urednik Domo-ljuba g. Zabret. Njegova izvajanja so zborovalci brez ugovora sprejeli in se enodušno izrekli za SLS.

Kropa. V nedeljo po prvi maši se je vršil v našem Društvem domu shod SLS. Vsi navzoči so navdušeno pritrjevali govornikom, ki sta očrtala pogubnost centralizma in ob burnem pritrjevanju razvila avtonomistični program SLS.

Sp. Lipnica. V nedeljo se je vršil pri nas sijajno obiskan shod. V natrpanih prostorih gostilne Mutej so nam poročali govorniki iz Ljubljane. Poročali so o dose-danji izdajalski politiki samostojnih in socialnih demokratov, razjasnili uničujoči vpliv centralizma in razložili avtonomistični program SLS. Vsi prisotni so dali zaupnico delu Jugoslovanskega kluba in povsod je odmevalo — prva skrinjica je naša.

V Dražgošah nad Selci so se udeležili skoro vsi ondodni volivci shoda SLS, ki se je vršil v nedeljo popoldne v domu. Zborovalci so izjavili, da gredo v nedeljo vsi na volišče in z volivnimi kroglicami izkažejo zaupanje SLS.

Bohinjska Bistrica. Na prostem, v občutnem mrazu, na snegu je z napeto pozornostjo in pritrjevanjem poslušala stotina gospodarjev v nedeljo od sedmih do devetih izvajanja kateheta Jale na in nam kandidata J a n a. Prvi je pojasnil načelno stališče SLS, drugi pa je govoril o gospodarstvu, tako kot samo on zna, in zaključil, da je v centralizmu zapisana smrt gorenjskim gospodarjem.

Srednja vas v Bohinju. V nedeljo, dne 11. t. m., se je vršil na Trati na prostem shod SLS, katerega se je udeležilo nad petsto ljudi. Govoril jim je najprej nam. kandidat g. Jan in v živi besedi opisal, kako propada pod centralist. režimom kornjereja, planinstvo in vse panoge gospodarstva. Ko je nehal, so ga pozivali, naj še govori. Pa nastopil je drugi govornik, posestnik A v s e n e k, ki je enak med enakimi v živi besedi razložil za delovno ljudstvo edino rešilna načela SLS in kvarno delo drugih strank in stranic.

Kranjska Bistrica. Danes strank je

za njimi, češ, da gredo za pogrebom samostojnih. »Hec je pa le bil,« je dejal star volivec. Tudi komunisti so se shoda udeležili ter z medklici skušali spraviti govornika v zadrego in poslušalec vzeti njih prepričanje, a se jim je oboje ponesrečilo. Dr. Gosar je imel na vsako vprašanje pripravljen temeljit odgovor, tako da je marsikdo šel z drugačno sodbo o SLS s shoda, kot je prišel nanj. — Tudi par Šušteršič-jancev je bilo navzočih, ki pa niso prišli do sape. Ob velikem aplavzu za SLS je predsednik shod zaključil. Nasprotniki pa so o povešenih glav popihali ob spremljanju raznih dvotipov pristašev SLS. V nedeljo bo pa občina D. M. Polje pokazala, da jo niso omajali razni elementi in bo v prvo skrinjico nametala največ kroglic, drugim pa pokazala samo figo. Tonče pa naj le pripravi kolo, da bo takoj lahko vložil pritožbo proti volitvam, ker mu gotovo ne bodo pravilno izpadle. Za spremljevalca si pa lahko vzame še »ta malgač iz Studenca št. 23, da mu bo pomagal, ker sta oba prav kremenitega značaja.

Kopanj-Račna. V nedeljo dopoldne se je vršil pred župno cerkvijo na prostem javen ljudski shod SLS. Shod je otvoril g. župnik Fr. Ž u ž e k, za predsednika je bil izvoljen Alojzij Z a j e c. Poročal je dr. Ivan Stanovnik o delu naših poslancev v bivšem parlamentu, programu SLS, o aferah voditeljev SKS in volivnem gibanju. Obisk je bil zelo mnogobrojen, zborovalci so navdušeno pritrjevali govornikovim izvajanjem. Tudi kopanjska fara dne 18. marca ne bo zaostala, temveč z ogromno večino odločila in pripomogla k zmagi avtonomističnega stremjenja SLS.

Bučka. V tej nekdanji liberalni in samostojni trdnjavi se je vršil preteklo nedeljo sijajno uspehi shod SLS. Po deseti maši je razgalil g. Z a r e n na planem pred cerkvijo ob ogromni udeležbi vso lažnivost in hinavščino naših centralističnih strank. Začetno mrmranje in medklici so kmalu utihnili in konec je bil ta, da je vse odobraval avtonomistični program naše stranke in da je ljudstvo samo zavrnilo in osmešilo demokratičnega agitatorja, ki je poskušal govoriti. To in pa dejstvo, da se nobena druga stranka ni upala sklicati javnega shoda v Bučki in veliko prekanje, ki je vladalo med par udeleženci na Rajarjevem zaupnem sestanku, dovolj jasno govori, da je demokratom in samostojnežem tudi na Bučki odklenalo.

Studenec. Samostojne stranke, ki je dobila pri zadnjih volitvah 90% vseh glasov, lahko mirno rečemo, da je na Studencu konec. Rajarja in inženerja Zupančiča, ki sta hotela imeti po prvi maši preteklo nedeljo shod, ni šel nihče poslušat. Vse se je udeležilo našega shoda, ki je krasno izpadel. Navdušenje in pritrjevanje med govorom, ki ga je imel g. Z a r e n, je bilo velikansko. Ljudje so tako razjarjeni nad samostojno stranko, ki je delala prazne obljube, da Rajar ne bi odnesel zdrave kože s Studenca, ako ne bi bil g. Jan pomiril razburjenih mož in fantov.

Žalna. V nedeljo popoldne se je vršil v stari šoli sijajno obiskan shod SLS. Prihitelo je na zborovanje nad 200 zavednih mož in fantov. Zborovanje je otvoril in vodil g. župnik Š o l a r. Poročala sta učitelj Lovro J e v n i k a r in dr. Ivan S t a n o v n i k. Zborovalci so pazno sledili izvajanjem obeh govornikov in soglasno izrekli zaupnico SLS in zahvalo Jugoslovanskemu klubu. Tako lepega shoda Žalna še ni videla. Zmaga 18. marca nam je zagotovljena.

Bloke. V nedeljo 11. marca je imela naša stranka prav lepo obiskan shod v društveni dvorani. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Na zborovanje so prišli tudi zastopniki nasprotnikov, samostojneži, Šušteršičanec in demokrat. Shod je otvoril in vodil kaplan P u c e l j, govoril je župan P o g o r e l e c in zastopnik SLS iz Ljubljane. Med govorom župana Pogorelca so hoteli navzoči nasprotniki delati medklice in bivši župan je stavil govorniku 4 bedasta vprašanja, na katere je dobil temeljit odgovor. Zborovalci SLS so z nepopisnim navdušenjem izrazili zaupnico SLS in z ogorčenjem zavrnilo izdajalsko politiko samostojnežev in dr. Šušteršiča. Popoldne se je vršil sestanek zaupnikov iz vseh vasi bloške fare. Napravili smo načrt po katerem bomo vse do zadnjega moža spravili na volišče za našo stranko. Težko pričakujemo dneva obračuna.

Sv. Trojica. Ne pomnimo, da bi imeli tako velik javen shod, kakor zadnje nedeljo po maši. Govorila sta župan P o g o r e l e c in zastopnik SLS iz Ljubljane. Navzoči pristaši SKS in Bernotovih socialistov so ogorčeno obsojali delo svojih voditeljev in krepko zavrnilo par kričacev, ki so hoteli motiti zborovanje, zlasti g. Petrič, ki je odobraval norčevanje iz svetih zakramentov, je dobil hitro zaslužno plačilo. Oddali smo z zborovanja s trdnim sklepom, da bomo 18. marca tudi pri Sv. Trojici pokazali, da smo spregledali in krenili na pot, po kateri hodi ves slovenski narod.

Šmihel pri Žužemberku. V nekdanji popolnoma samostojniški Šmihelu se je vršil v nedeljo velik shod SLS. Na shodu je govoril žužemberški župan K a s t e l i c.

Čermošnjice. Preteklo nedeljo so se vršili pri nas kar trije shodi. Pri zadnjih volitvah leta 1920 so tukaj odnesli veliko večino glasov samostojneži. Na nedeljskem shodu so pa doživeli popolno polomijo. — Shod SLS, na katerem je govoril dr. Ku-lovec, se je zelo dobro obnesel. Ravno tako so uspeli shodi, ki jih je imel dr. Ku-lovec na Topli rebrin pa na Smuki.

Leskovec pri Krškem. V nedeljo, dne 11. t. m. po prvi sv. maši je priredila SLS za našo veliko dolino javen političen shod, na katerega je prišlo vse, kar je od doma moglo. Govornik France Ž u ž e k je nazorno orisal vse zle posledice centralizma, pokazal, utemeljil in dokazal, da obstoja rešitev iz centralističnega groba v zakonodajni avtonomiji, katere se pa da doseči edino v dobro organizirani enotni frontici celokupnega slovenskega naroda. Izvajanja so vse navzoče prevzela in prešinila tako, da je v Leskovcu nemogoče vsak nastop druge stranke. Ljudstvo je navdušeno, odločno in bojevito. Korakalo bo kakor armada v boj za samostojnost Slovenije in bo vrglo ob tla centralizem. — Poizkus govornika od NSS, da bi govoril, je bil zadušen v kali. Nihče razen govornikov SLS se ne sme več prikazati med dolensko ljudstvo.

Krško. Dne 11. t. m. po deveti maši se je vršil pri nas v ljudski dvorani, polni poslušalcev, javen političen shod SLS, na katerem je govoril France Ž u ž e k. Zborovalci so s silno napeto pozornostjo in velikanskim odobravanjem sledili njegovim izvajanjem o centralizmu, avtonomiji in o nujni potrebi enotne fronte slovenskega naroda, ki mora držati vse do tistega dne, ko postanemo Slovenci na svoji zemlji svoji gospodarji. — Prejšnji večer je prodajal v Jermanovi gostilni svojo centralistično modrost Adolf Ribnikar z dr. Repetom. Demokratiji so se stepli s komunisti in narodnimi socialisti tako, da je morala napraviti red šele Zandmerija. NSS je sklicala javen shod v nedeljo po maši pred cerkvijo. Ustrašivši se velike množice pristašev SLS, so se spodje poparjeni nečastno umaknili s pozorišča in imeli — Bog si ga vedi kje — prav klaverno — zaupni sestanek. — SLS je na zmagovitem pohodu.

Čatež ob Savi. Ob 11. dopoldne je imel tu shod kandidat SLS g. S u š n i k. Ker je bil krasen dan, se je zbrala pred cerkvijo velika množica ljudstva, ki je ves čas navdušeno odobraval izvajanja govornikova. Brez dvoma, tudi Čatež je po večini v taboru SLS.

Cerklje pri Krškem. Četudi je bil g. S u š n i k že večkrat med nami, je prišel vseeno na našo željo tudi še zadnje nedelje ter imel ob treh popoldne krasno uspehi shod.

Velika Dolina. Shod SLS zadnje nedelje je pri nas izvrstno uspel. Shod se je vršil ob krasnem vremenu na prostem pred cerkvijo, kjer se je zbralo po sv. maši do 500 ljudi. Govoru kandidata S u š n i k a so ljudje sledili z zanimanjem in živahno pritrjevali. Navzoči so bili skoraj polnoštevilno tudi »Orjunci«, ki jih je pri nas menda okrog 50. Na koncu so ti junaki poskušali nekaj ugovarjati, pa jih nihče ni hotel poslušati. Ljudje so se razšli s trdnim sklepom, da bo SLS tudi v Veliki Dolini dobila večino.

Rob. Nedeljski shod SLS se je vršil v najlepšem redu. Pred leti je bil shod SLS v Robu nemogoč, a preteklo nedeljo je vse zborovanje izvenlo v veličastno manifestacijo za SLS. Poročal je kandidat Š k u l j in orisal delo raznih strank, posebno SKS v parlamentu. Ko je črtal program avtonomne Slovenije, ga je prekinjalo ponovno viharo odobravanje. Navzoči so bili tudi nasprotniki, ki so molče pritrjevali izvajanjem govornika. Soglasno se je sprejela zahvala Jugoslovanskemu klubu, dr. Korošcu in g. Škulju. Danes je Rob v taboru SLS.

Ribnica. Volivni shod SLS v Ribnici je lepa krona vseh zborovanj, ki so se vršila v kočevskem okraju. Pod predsedstvom g. Grebenca se je vršil shod ob najboljši udeležbi. Gosp. V r t o v e c je v jedrnatem govoru slikal pogubno delo JDS od početka Jugoslavije v naši državi. Viharno odobravanje je spremljalo njegova izvajanja. Kandidat Š k u l j, navdušeno pozdravljen, je orisal delo Jugoslovanskega kluba v pretekli dobi in se poglobil v sedanje nezdružne razmere in njihove vzroke. Navzočih je bilo precej somišljenikov drugih strank, ki so vsi glasno pritrjevali izvajanju kandidata. V velikem navdušenju se je sprejela zahvala Jugoslovanskemu klubu, dr. Korošcu in g. Škulju.

Velike Lašče. V nedeljo po prvi maši se je vršil tu veličasten shod SLS. Pucelj, ki je v svoji domači občini še zadnjič razbijal naš shod, je sedaj popolnoma zapustil bojišče, ker smatra, da je zanj bitka izgubljena. — Dvorana Zadržnega doma je bila nabito polna. Predsedoval je posestnik D e b e l j a k. Prvi je govoril burno pozdravljen med splošnim odobravanjem posl. Š k u l j, nato pa V r t o v e c. Na predlog g. župnika R a m o v š a je bila izrečena

Obnovitev sv. misijona v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani

Od 11. do 25. marca 1923. se obhaja v cerkvi sv. Jožefa obnovitev sv. misijona z rasporedom:

I. TEDEN: ZA ŽENSTVO

od 11. do 18. marca

Začetek v nedeljo 11. marca ob 6. uri zvečer.

Vsak dan so 3 govori:

z jut. ob pol 6,

popoldne ob 4,

zvečer ob 7.

V nedeljo, 18. marca ob 6. z jut. skupno sv. obhajilo, zvečer ob 6 zaključek.

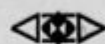
II. TEDEN: ZA MOŽE IN MLADENICE

od 19.—25. marca.

Vsak večer ob pol 8 govor in kratek blagoslov.

ZAČETEK na praznik sv. Jožefa ob pol 8 zvečer

ZAKLJUČEK na cvetno nedeljo ob pol 8 zvečer.

Tiskom Glasnika Srca Isusova u Zagrebu

sta nobena druga stranka kakor SLS. Kandidatu g. poslancu Brodarju so navzoči prirejali ponovne burne ovacije.

Javorje. Kandidatov namestnik prof. Dolenc je priredil v nedeljo ob treh pri nas javen shod SLS, katerega so se udeležili domačega vsi volivci naše fare. Izvajanja govornikova so bila sprejeta brez ugo-

ske seje, ki se je morala vsled nesklepnosti preložiti. Tu so zopet pokazali, kakor že večkrat, koliko jim je za blagor občine, ker so šli rajši shod razbijati kot pa k občinski seji, ter s tem povzročili sitnosti in zamudo časa marsikomu. Pa jim tega ne zamerimo, ker se nahaja SKS v smrtnem boju. Po shodu so se ljudje smeje vsuli

kdor zvr-
etra-
nem
ična
skih
Ka-
na-
tra-
živ-
enja
vzo-
lan-
Ko-
pri-
vari,

dne
jub-
esto
uri
nski
tako
pro-
lasi-
ne-
še-
nem
est-
obč.
uše-
e h-
e še
o za
red-
vela
uri
i na
odo-
pro-
gg.

naši
bro-
red-
a r.
in
pro-
mov-
vili
dih-
lon-
je-
tak-
ra-
dar
mo-
čin-

Shod ljudske armade.

Črnomelj. Tako imponantne manifestacije za načela in program SLS Belokranjskega brčkone še ni videla, kakor je bil shod naših vrlih Belokranjcev v nedeljo, dne 11. t. m., v Črnomlju. Shoda se je udeležilo nad dvatisoč ljudi. Shod je otvoril ob 9. uri dopoldne g. kaplan Zor, predsedoval pa je načelnik črnomeljske KZ g. Jožef Grahek. Nasprotniki so bili pripravili celo trobente in piščalke, da razbijejo naš shod. Toda ob pogledu na dvatisočglavo množico resnih naših mož, je nasprotnikom upadel pogum, zlasti pa ob resni opozoritvi g. otvoritelja, da bo vsak poskus motenja shoda izzval posledice, ki si jih naj vsak lahko miselnostjo potem pripiše sam sebi.

Ves obširen vrt Laknerjevega hotela (dvorana je bila premajhna), stekleni salon in okna hotela so bila polna zborovalcev.

Ob splošni pozornosti je govoril g. bivši poslanec in sedanji kandidat g. Nema in o programu in delu SLS in njenih poslancev. Burno ploskanje in živokliči so sledili njegovemu govoru. Nato je g. urednik Radešček v navdušenem govoru očrtal našo vztrajno borbo za samostojnost Slovenije, povdaril važnost volitev in pozval navzoče v volilni boj za avtonomijo Slovenije pod zastavo SLS. Med splošnim odobravanjem je končal svoj govor. Končno je govoril g. župnik Bajec in v krasnem, daljšem govoru očrtal nasprotne stranke, poudaril naše stališče glede republike in razmerje med samoupravo centralistov in zakonodajno avtonomijo. Njegov govor je bil prepleten s finim sarkazmom, s katerim je bilal ob splošni veselosti naše nasprotnike. Zlasti pa si je privoščil socialdemokratskega župana iz Pančegore, ki se je neprevidno zaletel v govornika s par frazami o republiki. Govornik je tudi predčital lažno poročilo o Puceljevem shodu v Črnomlju iz »Kmet. lista«, kakor tudi istotako lažno poročilo o Šusteršičevem shodu istotam iz »Ljud. dnevnika« ter z nepobitnimi dokazi v rokah navzočim očividcem predočil vso predrznost teh reptilnih listov za varanje javnosti, ko vendar ves svet v Črnomlju ve, da je Pucelj tamkaj popolnoma pogorel in istotako tudi dr. Šusteršič, ki je mogel na svojem črnomeljskem shodu na prstih ene roke prešteti vse svoje pristaše. Nadalje je govornik ostro obsodil liberalno inteligenco, ki je v teh važnih in zgodovinskih dneh zapustila svoj narod in se udružuje nasprotnikom ljudstva in slovenstva iz gole servilnosti in napuha. Tudi njegovemu govoru je sledilo viharno odobravanje. Točno o poldne je predsednik zaključil nepozabno in nad vse sijajno zborovanje s pozivom, da 18. marca ves naš narod glasuje za prvo skrinjico.

Pripomniti je, da je bil za 10. uro napovedan socialistični shod v mali hotelski dvorani. Ker pa ni bilo poslušalcev, se shod ni vršil. Enaka »nesreča« je zadela tudi narodne socialce.

Izza zamreženih oken sta kukala na vrt tudi oba črnomeljska kandidata srbskih radikalcev in žerjavovcev in sicer g. dr. Ignacij Malnerič in Karel Müller. — V Belokranjski je bilo prirejenih 19 dobro obiskanih shodov SLS, katerim krona je bil nedeljski črnomeljski shod, ki bo vsem zborovalcem ostal še dolgo v globokem spominu.

Kandriše. Na shod, ki ga je sklicala SKS, je prišlo 18 samostojnežev in okoli 150 pristašev SLS. Govornika samostojne Jamnik in Tomazin sta jo pet minut po otvoritvi shoda popihala in nista imela niti časa od svojih pristašev se posloviti. Na po-

gorišču SKS so navdušeno zborovali pristaši SLS, katerim je g. Dolinar razvil volilni program naše stranke.

Smartno pri Litiji. V nedeljo zjutraj po prvi maši se je vršil na obširnem trgu pred šolo velik shod SLS. Na trgu je bilo vse črno ljudstva, ki je vključno jutranjemu mrazu z vso vneto poslušalo in vztrajalo do konca. Shod je otvoril Strman, predsedoval pa je župan Lebinger iz Litije. Govoril je, večkrat prekinjen po odobravanju kandidata SLS Kremžar. Za njim je govoril tov. Marinček ter Lebinger, ki je predlagal zaupnico SLS, katera je bila soglasno sprejeta. Ob splošnem navdušenju se je končal ta lepi shod, ki se ga je udeležilo okrog 1000 ljudi.

Litija. Za ta shod je vladalo veliko zanimanje. Vse je napeto pričakovalo, kaj bo, ker združeni liberalci, NSS, samostojni in komunisti ter Orjunci grozili še cel teden, da bodo shod razbili. In res so se pripravljali za tako dejanje. Toda izvedeli so, da je za pretepanje treba dveh: enega, ki tepe, in drugega, ki drži. Ko so v nedeljo dopoldne videli ogromne množice mož in fantov, kmetov in delavcev, so bili lepo mirni. Niti ust si nihče ni upal odpreti. Shod se je vršil zunaj na trgu: nad 1500 ljudi je polnilo zborovališče. Pomniti pa je treba, da je bil to prvi javni politični shod SLS v Litiji, ki smo ga priredili na prostem. Prej bi kaj takega ne bilo mogoče. Shod je ob 11. uri dopoldne otvoril Strman, nakar je bil za predsednika izvoljen župan Lebinger. Ko je predsednik uvodoma prvokrat omenil SLS, so zaorili po celem trgu ogromni klici: Živela SLS! Nato je nastopil viharno pozdravljen kandidat SLS Kremžar. Ponovno prekinjen po burnih pritjevanjih, je orisal govornik program SLS ter odločno in iskreno obdelal tudi vprašanje takozvanega »klerikalizma«. V glavnih potezah je orisal našo gospodarsko bodočnost, ki nas čaka v avtonomiji in pa brez nje. Nato sta govorila še: govornik iz Ljubljane ter dr. Mazek s slovenskega stališča. Soglasno je bila z velikim odobravanjem sprejeta zaupnica SLS ter zaobljuba, boriti se v SLS za avtonomijo. H koncu je nastopil neki komunist, ki ni prav vedel, kaj naj pove. Ljudje so mu klicali, naj gre dol, če ne ve nič povedati. Mož je to priliko porabil in šel z odra, češ da ne bo govoril, ker mu delajo medklice. Kratko ga je zavrnil kandidat Kremžar, nakar je govoril še v ime nu kršč. soc. delavstva rudar Viktor Flis ek iz Zagorja za SLS in krščanski socializem. Med viharim navdušenjem je župan Lebinger zaključil sijajni shod. kakršnega Litija še ni videla. Shod je bil veličastna manifestacija za SLS in njen program.

Kotredež. V ponedeljek, dne 12. t. m. po maši ob 11. uri dopoldne se je vršil dobro obiskan shod SLS v Kotredežu pri Fortju. Shod je vodil tov. Hrastej iz Zagorja, govoril pa je kandidat SLS Kremžar. Shod je zelo dobro uspel.

Komenda. V soboto, 10. t. m. zvečer so se zbrali v nabito polni dvorani Društvenega doma volivci domače in sosednih občin, ki so vztrajali čeli dve uri in z navdušenim odobravanjem sledili izvajanjem urednika Smodeja in kandidata Strcina. Vsi bodo volili kandidata SLS.

Radomlje. V nedeljo zjutraj se je vršil pri nas volilni shod, ki ga je otvoril in vodil g. Škerjanec. Govorila sta ob navdušenem pritjevanju zborovalcev kandidat Janez Strcin in urednik Franc Smodej. Trije »Orjunci« so hoteli z

medklici shod motiti, ko so pa zatutili krepke udarce v odgovorih, so jo med viharim ploskanjem zavednih volivcev odkurili s zborovališča. Radomlje so v sklenjenih vrstah SLS.

Domžale. Ob 11. dopoldne se je v nedeljo 11. t. m. napolnila dvorana Društvenega doma domžalskih volivcev in zaupnikov sosednih občin. Shod je otvoril g. Cerar, nakar sta razvila program SLS kandidat Strcin in njegov namestnik Fr. Smodej. Na shodu je vladala popolna enodušnost in so se zborovalci z viharim pritjevanjem pridružili izvajanjem govornikov in dejali: 18. marca bomo korakali v volilni armadi SLS.

Kamnik. Eden najlepših shodov, kar jih je videl kdaj Kamnik, se je vršil v nedeljo, 11. t. m. v Kamniškem domu ob 3. popoldne. Dvorana je bila topot premajhna, dočim so vodje kamniških demokratov isti dan v Stranjah zaman iskali volivcev, ki bi jih bili hoteli poslušati. Shod je otvoril g. Borc, nakar je razvil avtonomistični program SLS urednik Smodej. Med viharim odobravanjem je govornik na en sam medklic razgalil programe in delo centralističnih strank in pokazal na čisti štiti SLS in njegove parlamentarne eksekutive. Medklica ni bilo več nobenega. Nato je govoril ob navdušenem pritjevanju g. Borc. Shod je bil sijajna manifestacija za SLS in avtonomijo Slovenije.

Trojane. V nedeljo zjutraj po prvi maši sta priredila poslanec Brodar in prof. Dolenc pri nas voliven shod SLS. Vsi zborovalci so enodušno pozdravljali programatčna izvajanja govornikov in tudi navzoči nasprotniki se niso upali črhnuti niti besedice, in soglasno je bila izrečena zaupnica SLS.

V Berovnici je shod SLS v nedeljo dne 11. t. m. izpadel sijajno. Če bi bil videl Šusteršič razpoloženje ljudstva na tem shodu, bi se moral uveriti, da je tudi ta njegova trdnjava zanj popolnoma izgubljena. Društvena dvorana je bila nabito polna. Na shod je prišlo tudi večje število najetih in nahuj-skanih samostojnežev in šusteršičijancev, da shod razbijejo ali vsaj z medklici ter kričanjem onemogočijo. Ta namera pa se jim je kljub temu, da so bili prav dobro pripravljeni, prav sijajno ponesrečila. Dobili so za svoje bedaste medklice krepke lek-cije.

pošli
tla
ga z
— n
vora
čeni
kone
Tudi
mni

t. m.
skeg
livei
so b
strar
Navd
zuje,
čini

dope
štve
govd
je b
velik
Gost
župn
livec
njico
Mač

Prvi zemljani na moscu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 52
Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —.

(Dalje).

»Razumna bitja so« je nemoteno nadahjeval Kavor, »ako tale ne, ki sva jih dosedaj srečala, pa druga, ki so zamislila, naredila stroje, rove —, ki morebiti stanujejo globlje v mesecu, varna pred pekočim solncem, pred ledeno nočjo —, spodaj pri jezeru —! In razumnim bitjem so skupne vsaj nekatere temeljne umske resnice. Na primer, da je dvakrat dve štiri —. Pokazala bi jim, da tudi midva pozna tako temeljne resnice, pa bi spoznali, da sva tudi midva razumni bitji — —.«

Umolknili je.

Premišljeval sem njegova izvajanja. Za nekaj časa me je navdajalo divje upanje, da se bova morebiti sporazumela s temi čudnimi bitji —. Pa spet me je pograbil jezen brezup, posledica moje telesne izmučenosti in prestanih naporov.

Zivo so mi stopile pred oči vse moje nepremišljenosti in neumnosti, ki sem jih sedaj storil.

»O jaz osel! Netrekljivi osel! Zdi se, da nisem za drugo, ko da počenjam neumnosti! — Zakaj sva vobče zapustila oblo? In šla skakat naokrog po kotlini? Da bi bila vsaj toliko previdna, pa bi bila na primer žepni robec pripela na kako skalo ali steblo, preden sva se oddaljila —.«

Jesa me je dušila.

»Jasno je, da so razumna bitja je glasno razmišljala Kavor. »Različne podme-ne so možne. Ujeli so naju, pa naju niso ubili —, znamenje, da poznajo pojmi usmiljenja in priznane ljivosti, ali pa vsaj, da se znajo premagovati. In tale ječa —, in najin čuvaj, ki naju je opazoval —. In verige —. Vse to predpostavlja, da mislijo —. Vse to kaže, da so razumna bitja —.

»Da bi bila vsaj malo mislila —!« sem se jezil. »Tako pa — iz ene neumnosti v drugo! Preveč sem zaupal na vas! Zakaj nisem rajši ostal pri svoji povesti v Lim-pnahl! To je posel, ki sem mu kos. Za to sem sposoben, ustvarjen —. Dovršil bi bil povest, gotovo —! Dobro je bila zasnovana. Vse sem imel tako lepo pripravljeno —. In denar bi bil dobil, gotov denar —! In brez nevarnosti za življenje —! Dolgove bi bil plačal in potem bi se bil že našel kak posel —. In tedaj! Pa grem in odpotujem na — mesec! To se pravi z eno besedo: brezmiselnost sem zavrgel svoje življenje —. Tista krčmarica blizu Canterburyja je ime-la več pameti nego jaz, ko je —.«

Umolknil sem sredi stavka in se ozri kvišku.

Modra svetloba se je razlila po temi —. Vrata so se odprla in več selenitov je z neslišnimi koraki vstopilo v ječo. Z lahno grozo sem opazoval njihove odurne obra-ze.

Pa moja groza se je izpremenila v za-nimanje in moje zanimanje je dalo mesto prijetnemu iznenadenju —.

Imel
vine
dri
koso

brid
v ed
ogla
de -

bode
se n
čava
krpc
kako
mu

bled
nost
Misl
vide
sem
ječo

Moje roke so bile tako tesno vklejone, da nisem mogel doseči sklede. Spretno sta mi dva selenita zrahljala okove krog pesti, ko sta videla, kako sem se mučil. Pri tem sta se me dotaknila s svojimi »rokami«. Hladno in mehko so se občutile na moji koži.

Gorenji Legatee. Po popoldanski službi božji se je vršil shod SLS pri g. Ambrožiču v Gorenji vasi. Povabljeni so bili nanj tudi nasprotniki, in res se ga je udeležilo nekaj samostojnih kmetov in pa vsa jedesarija, kar jo »lene lne grede«, in sicer gorenjeloški gostilničarji, učiteljstvo in pa uradništvo pod bojnim poveljstvom iz ldrje došlega g. notarja Tazesa, ki ima med svojimi klijenti tudi dokaj klerikalnih »avstrijakantov«, kar naj si gospod dobro zapomni, kakor si bodo gotovo to zapomnili tudi gg. klijenti. Če bi tiste neužitne otrobe, ki jih je vezal g. notar, raztresel med občinstvo kak »ujuju-učitelj«, bi se človek že ne čudil; toda g. notar, g. notari! Oni spančkajo spanje pravičnega rodoljuba z dežele v »ekstracimru« napredne čitalnice. Samo ena stvar jih zbudi: če se namreč — sam Bog nas varuj! — dotakneš sokolstva, ali če se celo ugotoviš, da je vlada dala za ljubljanski sokolski zleč kar 2.000.000 dinarjev, medtem ko za poplavljenjo Planinsko dolino ni imela niti fیکا —, kaj šel — marveč je predpisala visoko osebno dohodnino tistim, ki sta jim voda in črv uničila vso letino. Prvi je poročal izčrpno o vseh zadevah, tičočih se državnozbornskih volitev, naš priljubljeni kandidat g. Gostinčar. Navzoči nasprotniki, ki so ga bili v veliki manjšini, vkljub temu, da so askateri pri glasovanju kar obe roki moleli pod strop, so skušali semintja ugovarjati, toda brez pravega uspeha. Po g. Gostinčarju je govoril prof. Mazovec, čigar izvajanja so poslušalci povečini zelo pazljivo poslušali. Pri sokolskem vprašanju je pa nastalo razburjenje, ki ga je predsednik shoda, g. dr. Arneje pomiril s tem, da je tudi nasprotnikom obljubil prsto besedo. In gospod predsednik je držal svojo obljubo. Dal je besedo g. notarju Tazesu, ki je začel dolgovezen »govor«, poln zavijanj in direktnih žalitev na pristaše SLS. Med drugim je podtaknil govorniku prof. Mazovcu, da je v svojem govoru hujskal zoper Srbe in Srbijo, kar pa ni res, ker govornik je izrazil svoje ogorčenje le proti pokvarjeni beigradski centralistični gospodi, ki nas tako neusmiljeno izžema, ki nam duši ekonomijo, šolstvo, univerzo... Ocital je pristašem SLS, da so hujskali na vojsko; naši pristaši mu seveda niso ostali dolžni odgovora in so mu vrgli v obraz, da je to delal njihov sedanji zaveznik dr. Šuster-

Imel
vine
dri
koso
brid
v ed
ogla
de -
bode
se n
čava
krpc
kako
mu
bled
nost
Misl
vide
sem
ječo

jemu tovarišu hotel nekaj povedati. Niti strešal se nisem, če se me je kateri dotaknil.

In ko je bil moj najhujši glad utešen, sem opazil, da je tudi Kavor jedel z enako brezstidno požrešnostjo ko jaz —.

(Dalje.)

naj si kar sam zapiše za uho, če je kaj neprijetnega slišal. — Še to naj omenim, da so imeli tudi radikalci svoj »shod« in sicer pri že zgoraj omenjenem g. Riharju; nadalje, da je sam minister dr. Zupančič prišel s snubit za radikalno nevesto in se je na očitek g. župana, da naši vojaki v Srbiji stradajo, odrezal: »Več davka plačajte, pa bodo dobili več menaže.« Ja, da ne pozabimo: tudi g. trgovec Škrbec so nas obiskali in začeli hvaliti Šusteršiča. Mi bi mu nasvetovali recept, ki ga je dal samostojnim bahačim posestnik Andrej Kuslan iz Laz: obesimo naj svojo škrinjico na streho, da bodo vrabci zlegli notri svoje kroglice.

Planina. V nedeljo po deseti maši se je vršil shod SLS v Planini. Istočasno je imela rapovedan svoj shod tudi JDS, toda vsled »preoblike« udeležbe se shod ni vršil, marveč so njegovi »udeleženci« prihrumeli k nam z očitnim namenom, da nam naš shod razbijejo, kar se jim pa ni posrečilo. Že cel teden so govorili, da morajo naš shod razbiti, da se tako oddolžijo Pucelju, ki so mu naši na zadnjem njegovem shodu v Planini tako pridno izpraševali vest. Na pomoč jim je prišlo 6—8 Orjunccev iz Rakeka, »kmetijacev« je bilo kakih 5—6, polnoštevilno se je udeleževalo razgrajanja kakih 8 planinskih Sokolov, pomoč so pa dobili razgrajati tudi od drugod... Takoj pri volitvi predsednika so mislili na zmago, pa je bil izvoljen naš predsednik z veliko večino, nakar je prof. Mazovec začel svoja izvajanja, ki so jih od začetka precej motili Orjunci. Resnici na ljubo bodi povedano, da se njihov vodja g. Miha Čop onega psovania (barabe, faloti, lažniki... in kar je še podobnega v orjunskem besedišču) ni udeleževal in bil cel čas dostojen. Polagoma so se duhovi nekoliko pomirili, dasi so Orjunci od časa do časa izražali svoje »temeljite« pomisleke proti govornikovim izvajanjem. Govornik je Orjuncem pripomogel, da so se s temi svojimi ugovori razkrinkali kot popolni centralisti, kar so Planinci z zadovoljenjem vzeli na znanje. S svojim surovim obnašanjem so pa Orjunci tudi nekaterim še redko posejanim zasleplencem odprli oči, kam pridemo, če bi volili centralistično, in kakšni od vseh vetrov skupaj znešeni Orjunci bi nam po zmagi centralizma gospodovali s palico in revolverji. Na naše pristaje (od kakih 200 je bilo najmanj 80% naših) je obnašanje Orjunccev — eden med njimi se je n. pr. bahal, da ima že 28 otrok! — napravilo tak vtis, da je eden izmed navzočih samostojnih kmetov Bričko tožil: »Oh, ko bi le teh ne bilo. Ti so nam s svojim nastopom pokvarili vse!« — Govoril je nadalje dr. Puntar, naravno da ne v zadovoljnost Orjunccev. Po »govoru« samostojnega g. Blažona, ki ga pa ljudje niso poslušali, ker ni nič pravega povedati imel, je predsednik zaključil shod z živijo klici na SLS, ki se jim je pridružila velika večina zborovalcev. H koncu še eno kratko opombo na meročajne kroge. Kakšno zaupanje more imeti ljudstvo do državnih organov, n. pr. do carinikov, če se stalno udeležujejo politične agitacije od hiše do hiše, če v uniformi pridejo razgrajati na shod in ljudi merjati. Vsa vera v nepristranost uradništva, ki mora biti za vse enaka, za vse pravično, je s takim postopanjem ubita. Pri prestopu meje, kot se ljudje pritožujejo, delajo cariniki razliko; jedsesarjem in samostojnim gredo na roko, našim pa delajo težave. Merodajni krogi naj bi to vzeli v resen pretres, obenem pa preveč vročerkve »čuvarje« državne avtoritete pošiljali kam drugam, ne pa na tako občutljive obmejne točke. Zavednim Planincem pa vsa čast, ki brez ozira na kaka morebitna osebnostna nasprotstva visoko drže avtonomistični prapor SLS.

Kranj. V ponedeljek, dne 12. t. m. se je vršil v Kranju nad vse sijajen shod SLS. Zborovalci so napolnili obešeno dvorano kakor tudi galerijo do zadnjega kotička. Med frenetičnim odobravanjem sta nastopila govornika poslanec Brodar in dr. Janko Brejc. Največje ogorčenje je zavladalo v dvorani, ko je dr. Brejc izzvan po nekem zborovalcu podal stvarno poročilo o politiki dr. Ivana Šusteršiča in njegovem najnovejšem nastopu. Soglasno je bila sprejeta zaupnica SLS in dr. Brejc. Pri poizkusu protiglasovanju se ni dvignila nobena roka, dasi je bilo navzočih tudi nekaj nasprotnikov in tudi zastopniki dr. Šusteršičeve stranke. Ob koncu je naznanil še neki kmet, da misli v sredo ob petih popoldne prirediti pri Stari pošti dr. Šusteršič sestanek svojih somišljenikov in je povabil vse navzoče, da se tega sestanka udeleže, da izprašajo dr. Šusteršiča njegovo kosmatost vest. Ogorčenje nad tem človekom je bilo na zborovanju nepopisno. Shod je bil sijajna manifestacija naše misli in je dokumentiral, da v kranjskem okraju nima mesta nobena druga stranka kakor SLS. Kandidatu g. poslancu Brodarju so navzoči prirejali ponovne burne ovacije.

Javorje. Kandidatov namestnik prof. Dolenc je priredil v nedeljo ob treh pri nas javen shod SLS, katerega so se udeležili domalega vsi volivci naše fars. Izvajanja govornikova so bila sprejeta brez ugo-

vora. Volivci so se razšli s trdnim sklepom, da dajo vse svoje glasove SLS.

Jezerško. Dne 11. t. m. ob deseti uri dopoldne smo imeli v dvorani kazine voliven shod SLS. Govoril je urednik Domoljuba g. Zabret. Njegova izvajanja so zborovalci brez ugovora sprejeli in se enodušno izrekli za SLS.

Kropa. V nedeljo po prvi maši se je vršil v našem Društvenem domu shod SLS. Vsi navzoči so navdušeno pritrjevali govornikom, ki sta očrtala pogubnost centralizma in ob burnem pritrjevanju razvila avtonomistični program SLS.

Sp. Lipnica. V nedeljo se je vršil pri nas sijajen obiskani shod. V natrpanih prostorih gostilne Mutej so nam poročali govorniki iz Ljubljane. Poročali so o dosežkih izdajalski politiki samostojnih in socialnih demokratov, razjasnili uničujoči vpliv centralizma in razložili avtonomistični program SLS. Vsi prisotni so dali zaupnico delu Jugoslovanskega kluba in povsod je odmevalo — prva skrinjica je naša.

V Dražgošah nad Selci so se udeležili skoro vsi ondodni volivci shoda SLS, ki se je vršil v nedeljo popoldne v domu. Zborovalci so izjavili, da gredo v nedeljo vsi na volišče in z volivnimi kroglicami izkažejo zaupanje SLS.

Bohinjska Bistrica. Na prostem, v občutnem mrazu, na snegu je z napeto pozornostjo in pritrjevanjem poslušala stotina gospodarjev v nedeljo od sedmih do devetih izvajanja kateheta J. J. J. in nam. kandidata J. J. J. Prvi je pojasnil načelno stališče SLS, drugi pa je govoril o gospodarstvu, tako kot samo on zna, in zaključil, da je v centralizmu zapisana smrt gorenjskim gospodarjem.

Srednja vas v Bohinju. V nedeljo, dne 11. t. m., se je vršil na Trati na prostem shod SLS, katerega se je udeležilo nad petsto ljudi. Govoril jim je najprej nam. kandidat g. J. J. in v živih besedah opisal, kako propada pod centralist. režimom kmetstva, planinstvo in vse panoge gospodarstva. Ko je nehal, so ga pozivali, naj še govori. Pa nastopil je drugi govornik, posestnik A. v. s. e. k., ki je enak med enakimi v živih besedah razložil za delovno ljudstvo edino rešilna načela SLS in kvarno delo drugih strank in stranic.

Koprivnik v Bohinju. Razen otrok je odšel preteklo nedeljo po maši le malokdo domov in domalega vsa fara se je razvrstila v skupinah po zamrzlem, pol metra visokem snegu, ki je lesketal v jasnem solncu. Skupina zdravega ljudstva, idilična gorska vas, obdana od venca triglavske gora, so tvorile sliko, vredno slikarja. Katehet J. J. J. je govoril o volitvah, o načelih strank in gospodarski škodi centralizma, ki bo znal poiskati in upihiti življenje celo zadnjemu gamsu, ki se spenja po gorskih stenah. O koncu so vsi navzoči enoglasno potrdili, da zaupajo poslanecem SLS in njenemu načelniku dr. Korošču. Govornika pa so prosili, naj še pride, kar je vedno najboljša zaupnica stvari, o kateri je kdo govoril.

Barje za avtonomijo. V nedeljo, dne 11. t. m. je priredilo vodstvo SLS za Ljubljano dva volivna shoda za Izansko cesto in Barje. Prvi shod se je vršil ob 11. uri dopoldne v gostilni g. Pezdirja na Izanski cesti. Shod je bil zelo dobro obiskan, tako da so bili napolnjeni vsi gostilniški prostori, poslušalci so vsi brez izjeme, — dasiravno je bilo navzočih tudi nekaj naših nekdanjih nasprotnikov, z velikim navdušenjem sprejeli poročilo o avtonomističnem programu SLS, katerega je podal namestnik kandidata SLS za mesto Ljubljano ob. svetovalec Jože Pirc. Z istim navdušenjem so bila sprejeta izvajanja g. Orehek a o ogromni škodi centralizma. Ko je še g. Kerč priporočal podrobno agitacijo za zadnji teden, je dobro uspeli shod predsedujoči posestnik Meze z vzkliki »Živela avtonomija« zaključil. — Popoldne ob 3. uri se je vršil volivni shod pri Ponikvarju na Barju, kateri je istotako pokazal, kako odobravaljo vsi Barjani avtonomistični program SLS. Kot govorniki so nastopili gg. Orehek, Bercieri in Kerč.

D. M. v Polju. V nedeljo po prvi maši se je vršil v Ljudskem domu zelo dobro obiskan volivni shod SLS. Shodu je predsedoval vrli naš pristaš Janez Trilar. Govorila sta kandidata Stanovnik in dr. Gosar, ki sta temeljito očrtala program SLS. Navzočih je bilo precej samostojnežev, katere so udarili govornikovih besed tako boleli, da so parkrat zatuli kot ranjena zver, ki se zvija v zadnjih zdihljajih. Posebno se je odlikoval znani Tonček, kateri kar ni mogel držati svojega jezika. No, trezni volivci so vsaj videli, s kakšnimi ljudmi imajo opraviti. Tudi sta Graud in zelo dobro sekundiral. Vendar jim je shod tako imponiral, da se niso mogli udeležiti ob istem času sklicane občinske seje, ki se je morala vsled nesklepnosti preložiti. Tu so zopet pokazali, kakor že večkrat, koliko jim je za blagor občine, ker so šli rajši shod razbijati kot pa k občinski seji, ter s tem povzročili sitnost in zamudo časa marsikomu. Pa jim tega ne zamerimo, ker se nahaja SKS v smrti nem boju. Po shodu so se ljudje smeje vsuli

za njimi, češ, da gredo za pogrebom samostojnih. »Hec je pa le bil,« je dejal star volivec. Tudi komunisti so se shoda udeležili ter z medklici skušali spraviti govornika v zadrego in poslušalec vzei njih prepričanje, a se jim je oboje ponesrečilo. Dr. Gosar je imel na vsako vprašanje pripravljen temeljit odgovor, tako da je marsikdo šel z drugačno sodbo o SLS s shoda, kot je prišel nanj. — Tudi par Šusteršičancev je bilo navzočih, ki pa niso prišli do sapa. Ob velikem aplavzu za SLS je predsednik shod zaključil. Nasprotniki pa so o povesenih glav popihali ob spremljanju raznih dovtipov pristašev SLS. V nedeljo bo pa občina D. M. Polje pokazala, da jo niso omajali razni elementi in bo v prvo skrinjico nametala največ kroglice, drugim pa pokazala samo figo. Tonček pa naj le pripravi kolo, da bo takoj lahko vložil pritožbo proti volitvam, ker mu gotovo ne bo do pravilno izpadle. Za spremljevalca si pa lahko vzame še »ta malga« iz Studenca št. 23, da mu bo pomagal, ker sta oba prav kremenitega značaja.

Kopanj-Račna. V nedeljo dopoldne se je vršil pred župno cerkvijo na prostem javen ljudski shod SLS. Shod je otvoril g. župnik Fr. Žužek, za predsednika je bil izvoljen Alojzij Zajec. Poročal je dr. Ivan Stanovnik o delu naših poslancev v bivšem parlamentu, programu SLS, o aferah voditeljev SKS in volivnem gibanju. Obisk je bil zelo mnogobrojen, zborovalci so navdušeno pritrjevali govornikovim izvajanjem. Tudi kopanjska fara dne 18. marca ne bo zaostala, temveč z ogromno večino odločila in pripomogla k zmagi avtonomističnega stremjenja SLS.

Bučka. V tej nekdanji liberalni in samostojni trdnjavi se je vršil preteklo nedeljo sijajno uspeli shod SLS. Po deseti maši je razgalil g. Zaren na planem pred cerkvijo ob ogromni udeležbi vso lažnivost in hinavščino naših centralističnih strank. Začetno mrmranje in medklici so kmalu utihnili in konec je bil ta, da je vse odobraval avtonomistični program naše stranke in da je ljudstvo samo zavrnilo in osmešilo demokratičnega agitatorja, ki je poskusil govoriti. To in pa dejstvo, da se nobena druga stranka ni upala sklicati javnega shoda v Bučki in veliko prekanje, ki je vladalo med par udeleženci na Rajarjevem zaupnem sestanku, dovolj jasno govori, da je demokratom in samostojnežem tudi na Bučki odklenkalo.

Studenec. Samostojne stranke, ki je dobila pri zadnjih volitvah 90% vseh glasov, lahko mirno rečemo, da je na Studencu konec. Rajarja in inženerja Zupančiča, ki sta hotela imeti po prvi maši preteklo nedeljo shod, ni šel nihče poslušati. Vse se je udeležilo našega shoda, ki je krasno izpadel. Navdušenje in pritrjevanje med govorom, ki ga je imel g. Zaren, je bilo velikansko. Ljudje so tako razjarjeni nad samostojno stranko, ki je delala prazne obljube, da Rajar ne bi odnesel zdrave kože s Studenca, ako ne bi bil g. Jane pomiril razburjenih mož in fantov.

Zalna. V nedeljo popoldne se je vršil v stari šoli sijajno obiskan shod SLS. Prihitelo je na zborovanje nad 200 zavednih mož in fantov. Zborovanje je otvoril in vodil g. župnik Šolar. Poročala sta učitelj Lovro Jevnikar in dr. Ivan Stanovnik. Zborovalci so pazno sledili izvajanjem obeh govornikov in soglasno izrekli zaupnico SLS in zahvalo Jugoslovanskemu klubu. Tako lepega shoda Zalna še ni videla. Zmaga 18. marca nam je zagotovljena.

Bloke. V nedeljo 11. marca je imela naša stranka prav lepo obiskan shod v društveni dvorani. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Na zborovanje so prišli tudi zastopniki nasprotnikov, samostojnežev, Šusteršičanec in demokrat. Shod je otvoril in vodil kaplan Pucelj, govoril je župan Pogorelec in zastopnik SLS iz Ljubljane. Med govorom župana Pogorelca so hoteli navzoči nasprotniki delati medklice in bivši župan je stavil govorniku 4 bedasta vprašanja, na katere je dobil temeljit odgovor. Zborovalci SLS so z nepopisnim navdušenjem izrazili zaupnico SLS in z ogorčenjem zavrnili izdajalsko politiko samostojnežev in dr. Šusteršiča. Popoldne se je vršil sestanek zaupnikov iz vseh vasi bloške fars. Napravili smo načrt po katerem bomo vse do zadnjega moža spravili na volišče za našo stranko. Težko pričakujemo dneva obračuna.

Sv. Trojica. Ne pomnimo, da bi imeli tako velik javen shod, kakor zadnje nedeljo po maši. Govorila sta župan Pogorelec in zastopnik SLS iz Ljubljane. Navzoči pristaši SKS in Bernotovih socialistov so ogorčeno obsodili delo svojih voditeljev in Krepko zavrnili par kričavev, ki so hoteli motiti zborovanje, zlasti g. Petrič, ki je odobral norčevanje iz svetih zakramentov, je dobil hitro zaslužen plačilo. Odšli smo z zborovanja s trdnim sklepom, da bomo 18. marca tudi pri Sv. Trojici pokazali, da smo spregledali in krenili na pot, po kateri hodi ves slovenski narod.

Šmihel pri Žužemberku. V nekdanji popolnoma samostojniški Šmihelu se je vršil v nedeljo velik shod SLS. Na shodu je govoril žužemberški župan Kastelic.

Čermošnje. Preteklo nedeljo so se vršili pri nas kar trije shodi. Pri zadnjih volitvah leta 1920 so tukaj odnesli veliko večino glasov samostojneži. Na nedeljskem shodu so pa doživeli popolno polomijo. — Shod SLS, na katerem je govoril dr. Kulovec, se je zelo dobro obnesel. Ravno tako so uspeli shodi, ki jih je imel dr. Kulovec na Topli rebi in pa na Smuku.

Leskovec pri Krškem. V nedeljo, dne 11. t. m. po prvi sv. maši je priredila SLS za našo veliko dolino javen političen shod, na katerega je prišlo vse, kar je od doma moglo. Govornik France Žužek je nazorno orisal vse zle posledice centralizma, pokazal, utemeljil in dokazal, da obstoja rešitev iz centralističnega groba v zakonodajni avtonomiji, katere se pa da doseči edino v dobro organizirani enotni frontici celokupnega slovenskega naroda. Izvajanja so vse navzoče prevzela in prešinila tako, da je v Leskovcu nemogoče vsak nastop druge stranke. Ljudstvo je navdušeno, odločno in bojovito. Korakalo bo kakor armada v boj za samostojnost Slovenije in bo vrglo ob tla centralizem. — Poizkus govornika od NSS, da bi govoril, je bil zaduščen v kali. Nihče razen govornikov SLS se ne sme več prikazati med dolensko ljudstvo.

Krško. Dne 11. t. m. po deseti maši se je vršil pri nas v ljudski dvorani, polni poslušalcev, javen političen shod SLS, na katerem je govoril France Žužek. Zborovalci so s silno napeto pozornostjo in velikanskim odobravanjem sledili njegovim izvajanjem o centralizmu, avtonomiji in o nujni potrebi enotne fronte slovenskega naroda, ki mora držati vse do tistega dne, ko postanemo Slovenci na svoji zemlji svoji gospodarji. — Prejšnji večer je prodajal v Jermanovi gostilni svojo centralistično modrost Adolf Ribnikar z dr. Repetom. Demokratarji so se stekli s komunisti in narodnimi socialisti tako, da je morala napraviti red šele žandarmerija. NSS je silila javen shod v nedeljo po maši pred cerkvijo. Ustrašivši se velike množice pristašev SLS, so se spodje poparjeni nečastno umaknili s pozorišča in imeli — Bog si ga vedi kje — prav klavrn — zaupni sestanek. — SLS je na zmago vitem pohodu.

Čatež ob Savi. Ob 11. dopoldne je imel tu shod kandidat SLS g. Sušnik. Ker je bil krasen dan, se je zbrala pred cerkvijo velika množica ljudstva, ki je ves čas navdušeno odobraval izvajanja govornikova. Brez dvoma, tudi Čatež je po večini v taboru SLS.

Cerklje pri Krškem. Četudi je bil g. Sušnik že večkrat med nami, je prišel vseeno na našo željo tudi še zadnje nedelje ter imel ob treh popoldne krasno uspehi shod.

Velika Dolina. Shod SLS zadnje nedelje je pri nas izvrstno uspel. Shod se je vršil ob krasnem vremenu na prostem pred cerkvijo, kjer se je zbralo po sv. maši do 500 ljudi. Govoru kandidata Sušnika so ljudje sledili z zanimanjem in živahno pritrjevali. Navzoči so bili skoraj polnoštevilno tudi »Orjunci«, ki jih je pri nas menda okrog 50. Na koncu so ti junaki poskušali nekaj ugovarjati, pa jih nihče ni hotel poslušati. Ljudje so se razšli s trdnim sklepom, da bo SLS tudi v Veliki Dolini dobila večino.

Rob. Nedeljski shod SLS se je vršil v najlepšem redu. Pred leti je bil shod SLS v Robu nemogoč, a preteklo nedeljo je vse zborovanje izzvenelo v veličastno manifestacijo za SLS. Poročal je kandidat Škulj in orisal delo raznih strank, posebno SKS v parlamentu. Ko je črtal program avtonomne Slovenije, ga je prekinjalo ponovno viharo odobravanje. Navzoči so bili tudi nasprotniki, ki so molče pritrjevali izvajanjem govornika. Soglasno se je sprejela zahvala Jugoslovanskemu klubu, dr. Korošču in g. Škulju. Danes je Rob v taboru SLS.

Ribnica. Volivni shod SLS v Ribnici je lepa krona vseh zborovanj, ki so se vršila v kočevskem okraju. Pod predsedstvom g. Grebenca se je vršil shod ob najboljši udeležbi. Gosp. Vrtovec je v jedrnatem govoru slikal pogubno delo JDS od početka Jugoslavije v naši državi. Viharno odobravanje je spremljalo njegova izvajanja. Kandidat Škulj, navdušeno pozdravljen, je orisal delo Jugoslovanskega kluba v pretekli dobi in se poglobil v sedanje nezdrave razmere in njihove vzroke. Navzočih je bilo precej somišljenikov drugih strank, ki so vsi glasno pritrjevali izvajanju kandidata. V velikem navdušenju se je sprejela zahvala Jugoslovanskemu klubu, dr. Korošču in g. Škulju.

Velike Lašce. V nedeljo po prvi maši se je vršil tu veličasten shod SLS. Pucelj, ki je v svoji domači občini še zadnjič razbijal naš shod, je sedaj popolnoma zapustil bojišče, ker smatra, da je zanj bitka izgubljena. — Dvorana Zadržnega doma je bila nabito polna. Predsedoval je posestnik Debeljak. Prvi je govoril burno pozdravljen med splošnim odobravanjem posl. Škulj, nato pa Vrtovec. Na predlog g. župnika Ramovša je bila izrečena

SLS in g. Škulju soglasna zaupnica. Ugovarjal ni nihče.

Št. Vid pri Grobelnem. V nedeljo, dne 11. marca smo imeli pri naši podružnici Završe na prostem slajno uspeli shod Slov. ljudske stranke. Štiri župnije so se zbrale. Shod je vodil krajevni načelnik SLS gosp. Metličar, govoril je tajnik Krajnc. Ko je govoril zborovalce pozval, naj storijo, kakor so storili pred 2200 leti makabejski bratje in njihovi so-bojevniki, so zborovalci navdušeno zaklicali: Tudi mi hočemo 18. marca Slovenijo očistiti vseh centralistov in njihovih pomagačev!

Ponikva ob južni železnici je imela v nedeljo, dne 11. marca krasno obiskano shod Slov. ljudske stranke. Dvorana gosp. Zdoška je bila nabito polna. Shod je vodil domači načelnik SLS g. Mlakar, govoril je tajnik Krajnc. Zborovalci so dve uri vztrajali in z navdušenjem odobraval avtonomistični program SLS, kakor jim ga je razložil govornik. Zborovališče so zapu-

stili z enodušnim sklepom, da 18. marca spravijo vse naše volivce v občine na volišče za zmago Slov. ljudske stranke. Tudi železničarji, od katerih so še nekateri pri socialistni demokratski stranki, so izjavili da gredo 18. marca z nami v boj za avtonomijo.

Laški okraj. V nedeljo, dne 11. t. m. je priredila Slovenska ljudska stranka v laškem okraju pet dobro obiskanih shodov. Na shodu v Loki pri Zidanem mostu je govoril dr. Ogrizek, na shodu v Zidanem mostu dr. Ogrizek in M. Deželak, Gajšek in en domačin. Ni shodih v Št. Rupertu in Št. Lenartu sta govorila kandidata Kugovnik in Hrastnik, na shodu na Gračnici so govorili Kugovnik, Hrastnik in Deželak. V Laškem pa se je vršil shod Delavske zveze, na katerem je govoril dr. Rakun iz Celja. Na vseh shodih je bilo navdušenje za Slov. ljudsko stranko izredno veliko.

Vollna borba na štajerskem.

POPOLNI NEUSPEHI RADIKALCEV IN DEMOKRATOV. — AVTOMOBILI ZAD. NJI UP SAMOSTOJNEŽEV. — ŽIVAHNA AGITACIJA NEMCEV. — HRVATSKI ZAPELJIVEC. — ZMAGOVITA SLS.

Maribor, 12. marca. (Izv.) Radikalna stranka nikjer ne uspe s svojimi volivnimi shodi. Včeraj se je peljal ves generalni štab iz Maribora loviti glasove Nemcev v Apaški kotlini. Tam so trčili skupaj z agitatorji nemške stranke. Radikalne kandidate za govornike je apaško prebivalstvo nagnalo in so komaj ušli v svojih avtomobilih. — Enako se je godilo štirim radikalnim govornikom v Slovenski Bistrici. Napovedanega radikalnega shoda so se udeležili samo pristaši SLS in nekaj radovednežev. Shod se ni mogel vršiti in so jo radikalni govorniki v avtomobilih odkurili nazaj v Maribor. — Podkupovanje se vrši v veliki meri. Za jutri dopoldne je radikalni strankin odbor sklical v Maribor viničarje in invalide iz vseh občin. Vsak dobi na roko po 500 dinarjev. Podkupovanje se vrši v strankinem tajništvu v hiši bratov Tavčarjev v Franciškanski ulici.

Radić se je vrgel z veliko silo na Štajersko. Njegovi številni agitatorji so prišli celo v Maribor. Po mestu in okolici so raztrosili na tisoče letakov. Enako so storili tudi v Slov. goricah, Haložah in v Južnem Prekmurju. Ljudje se sprašujejo, odkod dobiva Radić toliko denarja, da ga tako troši celo po Sloveniji.

Demokratska stranka ima veliko smolo s svojimi shodi. Včeraj so se ji razen par malih shodičev ponesrečili vsi volivni shodi, kakor priznava sam dr. Kugovec v današnjem »Taboru«. V Slov. Bistrici, v Konjicah, Hočah, Svecini, Št. Jurju ob Pesnici, Veržetu itd. je ljudstvo nagnalo Kugovčeve agitatorje in govornike. Kugovec si sedaj pomaga pri nacionalno čutečih Primorcih s tem, da dan za dnem intervenira za zaprte Orjunce. Število Orjuncov, ki so osumljeni, da so napadli Cirilovo tiskarno, je sedaj 17. Dr. Kugovec je brzojavil celo kralju, kakor poroča »Tabor«, da bi se Orjunci še pred volitvami izpustili iz zaporov.

Samostojna kmetijska stranka sama priznava, da bo le nosilec liste

Drofenik izvoljen. V Mermoljevo izvolitev pa sami ne verujejo več. Da reši svoj mandat, je Drofenik za zadnje dni tega tedna napovedal okoli 20 shodov v Prekmurju. Najel je v Mariboru dva avtomobila, ki bosta te dni prevažala samostojne govornike v Prekmurje.

Nemci razvijajo izredno živahno delovanje, posebno v Apaški kotlini, v Mežiški dolini ter v Mariboru in Ptuj. Računajo, da bodo dobili en mandat.

Golouhovi social. demokrati imajo pri svojih volivnih podjetjih nesrečo. Radi razcepjenja v tri skupine so vsi shodi te stranke zelo burni in kakor je opaziti iz izjav voditeljev samih, upa stranka na en ali k večjemu na dva mandata. Posebno na slabo se je obrnilo Golouhovi stranko v Mariboru in okolici, ker je nespretna in delavstvu škodljiva politika ministratne večine vzela soc. demokratom v samem Mariboru najmanj 50 odstotkov glasov.

Novačan je popolnoma obupal, da bi dobil količnik. Mož ima tudi to nesrečo, da mu je zmanjkalo volivnega denarja. Sicer pa mu je Radić v Posavju, ob Sotli in v ormoškem okraju vzel vse pristaše.

Slovenska ljudska stranka je v nedeljo zaključila serijo svojih večjih volivnih shodov. Najsijajnejši shod včeraj je bil v Slov. Bistrici za celi okraj. Udeležilo se ga je mnogo nad 1000 volivcev. Istotako sijajni so bili shodi po vseh okrajih. SLS je svoje volivne priprave izvršila po vseh okrajih do zadnjega gorskega sela. Razpokoženje je izborna. SLS pristopajo cele vasi, ki so pri zadnjih volitvah bile v veliki večini v nasprotnem taboru. Zmagovito razpokoženje naše stranke privablja dan za dnem novih prijateljev in volivcev pod okrilje edine zmagujoče SLS. Te dni in sicer prav do nedelje so napovedani po vseh okrajih ponovni shodi zaupnikov, da se pregleda teren in se ukrene vse potrebno za volivno ofenzivo v nedeljo, dne 18. marca.

Shodi umirajoče stranke.

V SENCi BAJONETOV.

Novo mesto, 11. marca.

Za danes so nagnali samostojneži v Novo mesto vse svoje pristaše iz cele Dolenjske. 14 dni so že naznanjali kričeči plakati, da se ta dan vrši v Novem mestu javen shod SKS. Na teh plakatih so bili izizvajajoči pozivi vsem »klerikalcem«, naj se shoda udeležijo. Naši zavedni dolenjski volivci so se pozivu odzvali in na zborovanju dokumentirali svojo zavednost in pokazali, da se ne dajo izzivati tudi od ministra Pucelja ne, ki volivcem kaže jezik in osle. Tako se je nabralo pred pošto res precejšnje število volivcev, med temi štiri petine pristašev SLS. Po otvoritvi shoda je dobil takoj besedo gospod samostojni mesar Pucelj. — Zborovalci so pa enoglasno zahtevali volitev predsednika shoda. Ker Pucelj zahtevi ni hotel ugoditi, so možje ogorčeni protestirali, tako da Pucelj ni mogel sploh do besede. Takoj so bili pozvani orožniki, osemnajst po številu, ter so začeli prav po mesarsko čističiti. Brez vsakega poudarka so takoj aretirali g. Radeščka. Nato so odgnali z zborovališča še druge pristaše naše stranke, če so le količkarji sodili, da ne bodo mirno poslušali Puceljevih klobasarij. Reditelji, ki so jih postavili samostojni, so se odlikovali po svoji surovosti, zlasti napram ženskam, ki so prišle slučajno na trg. O tem postopanju samostojnih razgrajevah bomo še izpregovorili besedo. Nastal je splošen pretep, ker si naši možje in fantje niso pustili, da bi samostojneži premetavali in suvali ženske, ki niso bile prav nič krive samostojne polomije. Orožniki so medtem s silo pregnali večino zborovalcev, nekateri pa so pod pritiskom orožja območnikili in tako le mogli

Pucelj spregovoriti. Toda kljub terorju rediteljev in orožnikov so se ponavljali kliči: »Proč z njimi!«, »Dol z njimi!«, tako da Puceljevih besed sploh ni bilo slišati. Nastopila sta še Ogrič in Mermolja. Med splošnim prekanjem in kričanjem sta govorila v zrak. Slišal jih itak ni nihče. Medtem je večina ljudstva odšla pred Košakovno gostilno, kjer se je otvoril shod SLS. Govorili so: kmet Globavs iz Št. Jerneja, župnik Bajc in Radešček. Množice so navdušeno sprejele zaupnico SLS in ogorčeno protestirale proti nasilnemu postopanju samostojnežev.

SAMOSTOJNA POLOMIJA NA JEZICI PRI LJUBLJANI

Tudi Jezico je osrečila samostojna s svojim shodom. Sklicatelj shoda je ob 4. otvoril shod, pridržal predsedstvo sebi ter dal besedo samostojnežu Marušiču. V svojem govoru je napadal samo dr. Korošca in dr. Brejca, označil jih kot »največja škodljivca slovenskega naroda«, dokler niso volilci SLS z ogorčenjem protestirali proti lažem samostojnega govornika. Akademik Šmajd je pozval volilce SLS k redu, pojasnil dveletno delo samostojnih poslancev, predlagal zaupnico in zahvalo Jugoslovanskemu klubu za njegovo neumorno delo za avtonomijo Slovenije. Z velikanskim navdušenjem je ljudstvo pritrjevalo besedam Šmajda, ki je izrecno poudaril, da se je shod SKS izpremenil v volivni shod SLS. Do 30 samostojnežev je bilo na shodu, sicer je bila večina naših pristašev. — Dve uri in pol je bil naš shod, pol ure pa je govoril g. Marušič. — Ljudstvo spregleduje, g. Marušič. Vaših groženj s sodiščem se ne boji nihče! Pravica bo zmagala!

18. marec bo pokazal, da stojimo vsi Jezenci v vrstah SLS.

Stara Loka pri Škofji Loki. Nesrečni Ažman, gorenski slabostojni kandidat, je sklical za nedeljo 11. t. m. popoldne ob 4. shod v gostilni pri Juriju Gosarju. 12 slabostojnih kmetov iz treh občin in okrog 50 naših somišljenikov domačinov je čakalo veličino Ažmana, ki se je šele ob pol 6. prigugal iz Selc. Po uvodnih besedah je skušal blattiti naše poslance, a so mu navzoči preprečili nadaljni govor ter ga pozvali, da zgine iz Loke. Ažman je čakal, da bi se zborovalci pomirili in da bi poskusil naprej svojo srečo — pa glej smola — k besedi se oglasi zastopnik SLS, oziroma izdajalsko politiko samostojnežev ter predlaga nezaupnico Ažmanu, Pucelju in vsej samostojni polomljeni gardi. Zborovalci, ki se jih je medtem še precej nabralo, so to nezaupnico z velikim odobravanjem sprejeli ter izrazili neomajno zvestobo in zaupanje SLS, dr. Korošcu in poslancu Brodarju. S povešeno glavo je obupani Ažman pustil pogorišče ter se odpeljal na novo polomijado v Radovljico.

Še en polom Ažmana v Radovljici. Po velikem mojstru Pucelju si je tudi Ažman dovolil shod na dan sejma v Radovljici. Shod se je otvoril z zamudo tri četrti ure, ker je Ažman čakal uradnikov, ki so pa bolj bili lačni na telesu kakor na duhu in šli raje domov. Ažman je otvoril — izrecno si je pridržal predsedstvo — zborovalci pa so zahtevali volitev. Ker se Ažman ni hotel vdati, ga zborovalci niso hoteli pustiti govoriti. Rajer je iskal prostora, kam bi se skril. Ker se tudi grožnjam o orožniški pomoči zborovalci niso hoteli udati vkljub temu, da si je Ažman prižgal dišečo cigaro, je Ažman v čbupu pozval samostojneže, naj gredo v stransko sobo sokolske dvorane. Mrliška četa — 32 po številu — je vdano korakala za njim. Nato so šele zborovalci zapustili sokolsko dvorano, enostavno imeli na dvorišču shod SLS, kjer sta govorila gg. Ausernek in Čampa. Vihar navdušenja ni hotel poleteti vkljub temu, da je vpil Valant iz Lesc, da sta mu sekundirala Bizulnikov fant in ta lepi Jaka v ta novem gvant' — Oj Ažman — kaj rinete z glavo skozi zid in hočete upravljati državno gospodarstvo — pa še domačega ne

znate! Fajfo v usta — pa v kot za ped, bodo vsaj trafike imele nekaj profita od Vas — ljudstvo ga itak nikdar ne bo imelo — saj Vam absolutno ne zaupa — kar spomnite se na Pristavo, Selca, na Stare Loko — pa ne bo treba v Radovljico!

Samostojna polomijada na Grosupljem. V nedeljo 11. t. m. po sv. maši so priredili Samostojneži shod, in sicer pred cerkvijo, češ, da bo več ljudi. Bilo jih je res preko 350, toda na njih žalost naša ogromna večina. Cel teden se nam je obečalo, da nas obišče sam minister Pucelj, mesto njega pa je prišel samo neki Kušar z Brezovice, ki je sam otvoril zborovanje brez volitve predsednika in skušal priti do besede, kar mu pa naši ljudje niso pustili, češ, Samostojneži so imeli čas govoriti tri leta, pa so molčali in nič naredili. Med živahnimi medklci in po približno desetminutnem prizadevanju, da bi prišli do veljave, so jo morali klavarno odkuriti. Na pomoč jim je prišel tudi znani Šusteršičev priganjač Beltram, ki pa se ima samo svojim urnim kračam in pa hladnokrvnosti naših ljudi zahvaliti, da je ni pošteno skupil. Res, manjkalo je samo še g. ministra Pucelja, da bi nam osle pokazal ali pa celo svoj jezik, drugače je bilo vse v redu. Shod, katerega so začeli Samostojneži in se je vršil ob asistenci orožnikov, je s primernimi besedami in živjovzkliki na SLS zaključil kaplan Sedej.

V Žužemberku so preteklo nedeljo poskusili samostojneži svojo srečo. Na shodu so imeli pristaši SLS veliko večino. Ko je začel g. Majcen napadati SLS, so mu zborovalci dopovedali, da lahko konča in je tudi končal. Kuriozum tega shoda je bil tudi ta, da dobimo v najkrajšem času poleg Puceljeve še Klinčovo železnico.

Zagradec. Iz Žužemberka so šli samostojneži v Zagradec. Pri prvem napadu na SLS so začeli zborovalci vzklikati živio SLS in samostojne polomije je bilo konec. V imenu SLS je govoril kmet Košak.

Vače. Kandidat SKS je sklical tudi pri nas shod svojih vernih, pa je prišlo 18 zvestih, 40 pa SLS. Gosp. Tomazin in Jamnik sta videla ta žalostni položaj in sta jo žalostno pobrala. Ravnotako se je godilo demokratskemu shodu, ki ga je sklical aržiški župan Kopinček pri Žarniku.

Vollna borba.

STRAHOVITA OBSODBA ŠUSTERŠIČANCEV.

V nedeljo, 11. t. m. so šusteršičijanci sklicali shod v Notranje gorice. Kot govornik z »Ljudskim dnevnikom« v roki je hotel nastopiti g. Štrajhar. Shod je otvoril g. nadučitelj Lapajner in izjavil, da si pridrži tudi predsedstvo, nakar je ljudstvo enodušno zahtevalo volitev. Po izvolitvi je predsednik otvoril shod in govornik akademik Čampa je čisto enostavno prevzel shod ter nemoteno govoril o volitvah, Slovenski ljudski stranki in razkrinkal Šusteršiča do golega. Ljudstvo je na predlog govornika izreklo enodušno zaupanje Jugoslov. klubu in dr. Korošcu ter skrajno nezaupanje ter gnus nad početjem dr. Šusteršiča in njegovih priganjačev. Ko je hotel govoriti še g. Štrajhar, ga je ljudstvo enostavno odklonilo, češ, naj govori štirim stenam, če hoče. Veličastno je zadonela himna »Hej Slovenci«, »Lepa naša domovina« — vračajoč se s shoda pa je ljudstvo pelo: »Naša skrinjica je ta prva — ja, ja, naša je in naša bo,« kar je v srcih petstotere množice naravnost razvnelo vihar navdušenja za Slov. ljudsko stranko. — Prosili so g. akademika, naj v časopisju pove vsemu slovenskemu ljudstvu prošnjo vseh: Z izdajalci obračunajte po zaslužanju, ptica selivca, ki se vrača domov na zimo, pa naj v njej tudi zmrzne! — G. Štrajhar je bil v Notranjih goricah najbrže zadnjikrat — za šela pa so pripravljani še posebni cukrčki.

V Dobrovi pri Ljubljani. — Trije volivni shodi. Dne 4. marca priredila je SLS volivni shod. Nad 250 volivcev se je zbralo v domu ter poslušalo dr. Basaja, ki je poročal o delu SLS in nosprotnikih. Živahno so mu pritrjevali volivci ter se razšli s trdnim prepričanjem, da je med 8 skrinjicami edino prava — prva. — Dne 11. t. m. je priredila SKS shod in vabila s plakati in oglasom, naj pridejo vsi brez izjeme poslušati. Znamo agitatorja Babnik in Orne iz Šiške sta prišla poročati. Prišli so seveda tudi povabljeni volivci v občinsko pisarno in jo popolnoma napolnili — pa skoro sami SLS. Načelnik SKS otvori brez volitve predsednika shod — pa zakličejo, ko nastopi prvi agitator SKS, da se ne dajo nič več farbatiti naj gresta oba kar nazaj v Šiško. Joško Marinko iz Komane je začel nekaj od NLS in dr. Šusteršiča govoriti, a so ga volivci ogorčeno zavrnili, da je ravno sam prej čez dr. Šusteršiča najbolj zabavljaj po vseh SKS shodih — da to ni nobena možnost. Začel je kričati in zmerjati volivce, da ga nočejo poslušati in tako se je shod zaključil. Ta najnovejši agitator za NLS ni mogel položaja prav nič spremeniti, ker so ga volivci že sili, kadar ga zagledajo. Hladnokrvnosti volivcev je pripisati, da je ni sku-

pil za svoje zmerjanje. Zastojarski Ljudski dnevnik, Lj. tednik ter NLS program leže raztrgani po vrtovih in travnikih kot žalostna pričra praznega dela. Ne pomaga nič! Zvečer pa sta prišla gg. Štrajhar iz B. in kand. Zajc iz Š. v Sužico v Prekovo gostilno — pa ni bilo poslušalcev, razen neke jšaljivih pivcev, ki so se pridno norčevali.

V Dol pri Ljubljani. Dobro znani dopisnik stresa neslanosti v »Domovini«. In skuša napraviti zmedo v naši župniji. Pa njegov trud je zaman. Velika večina naše župnije je in ostane v taboru SLS. — Možakar bi bolje naredil, če bi opisal, kako je bilo takrat, ko je v neki gostilni na Beričevem pijan zastavil svojo suknjo. — V nedeljo se je zvedelo, da nameravajo šusteršičijanci napraviti shod pri Pernatu na Beričevem. Zbralo se je okoli 50 naših pristašev. Res se pripeljejo Šusteršičevi kandidati gg. Peterca, Kregar in Karel Dermastia. Ko so pa videli, da nimajo nobene svojih pristašev, so shod zaključili še preden so ga otvorili.

V Demokratski shod na Vel. Mlačevem. V četrtek 8. t. m. popoldne ob 3. uri je bil sklican demokratski shod pri g. Ignacij Travniku (cerkvenem ključarju). Na shod sta dospela iz Ljubljane odlična govornika gg. dr. Klepec in Jože Turk. Na svoje veliko presenečenje nista našla na zborovališču nobenega volivca, ker se je celo gospodar odpeljal po opravkih na Grosuplje. Govorila sta nato drug drugemu, predsedoval je dr. Klepec, program pa je razvijal Jože Turk — pri litru vina. Mlačevci pravijo, da je bil to menda najlepši shod demokratske stranke v tem volivnem boju — brez poslušalcev. V nedeljo 11. t. m. je dr. Klepec nameraval shod ponoviti, Mlačevci so poskrbeli, da je bil uspeh enak četrtkovemu, ko so vsi volivci do zadnjega moža in fanta odšli na shod v Zalino. Jože Turk bo gotovo zmagal.

V Zabš. Župan Kopinček bi se tudi rad pokazal, zato je sklical shod demokratske stranke, pa je revež videl, da te stranke pri nas ni, zato tudi shoda ni bilo. —

V Najsijajnejši shodi demokratov in samostojnežev so se vršili v Št. Vidu pri Ponikvi. Dne 4. marca sta prišla na shod demokrata Spindler in Kugovčev kandidat Puklavec — a poslušalca ni bilo niti enega. Dne 8. marca pa je SKS napovedala shod, a ni bilo ne poslušalcev in govornikov. Omen za 18. marca!

V Radičevščina na Štajerskem. Zadnje dni je začel Stipica Radić razpošiljati svoje agitatorje tudi po obsoletskih štajerskih vaseh, da agitirajo za njegovo »čudotvorno hrvatsko republiko«. Radić sicer ne misli cele Slovenije pripojiti svoji »republiko«, ampak samo Prekmurje in slovenske kraje med Muro in Dravo, da bi tako dobil zvezo z Avstrijo, vendar ne agitira toliko v teh krajih, kakor po vaseh ob Sotli. Slovenci

nimamo z Radičevim republiko prav nič opraviti in tudi te časti ne maramo, da bi del Slovenije služil temu političnemu pustolovcu za most do Avstrije, četudi samo v njegovih programih. Radič je s svojo politiko največ škodoval Hrvatim in Slovencem, ker je zaradi svoje dobičkalnosti, ki ga je vezala na Zagreb, mirno prepustil celo državno upravo velesrbskemu centralizmu. Tudi v bodoče, ako bo Radič ostal doma in prodajal knjige v svoji bogati knjižnici, bomo samo zaradi njega še nadalje morali stokati pod nesrečnim centralizmom. Nikdar ne bi si mogla velesrbska ideja pridobiti toliko razmaha, ako bi Radič mirno ne pripuščal s svojo zapečkarstvo politiko, da sta mogla Pašić in Pribičević neovirano vladati v naši državi. Zato ga tudi mnogi sumijo, da stoji v njuni službi. Radič se izdaja za kmeta, a je kaputaški (gospodski) knjižar, ki si je s to trgovino in z dolarji, ki mu jih pošiljajo zaslepljeni hrvatski delavci iz Amerike za »republiko«, nagomadal večmilijonsko premoženje, ki obstoji v vinogradih, hišah in trgovini. Kako tudi z republiko samo slepi hrvatski kmeti, je tudi razvidno iz tega, da je svojo »republiko« v vseh pogajanjih s Protičem in Davidovičevimi agenti kratkoma zatajil. Kmeti njegov program je preračunjen samo za nevedneže, ker jim obeta, da v njegovi »republiko« ne bo ne davkov, ne žandarjev, ne sodnikov, ampak vse bo svobodno, dosledno torej tudi ropanje in ubijanje. Radič in Pribičević sta si v državi razdelila posle: Radič ne pusti hrvatskih poslancev v Beograd, da lahko od tam Pribičević mirno izdaja velesrstvo. Ker so poslanci SLS velesrbov v Beogradu zelo neprijatelji, zato je tudi Radič prišel s svojo kandidatno listo na Slovensko, da tu v zvezi z velesrbstvom službi strankami radikalov, demokratov in šusteršičancev ter samostojne razbi-ja trdno avtonomistično fronto slovenskega ljudstva.

v Radič jih vodi za nos. Radič je dal

Orlovska akademija dne 11. t. m. v Unionu.

(Kritičen pogled.)

Letos je v drugo podala Jugoslovanska orlovska zveza s telovadnim tednom priliko vsej javnosti, da se pouči o delu in sodi o vrednosti Orla.

Akademiji naraščaja in Orlic, pet telovadnih večerov zapored in ob koncu slavnostni nastop v največjem prostoru Ljubljane so razgrnili pred gledalci: 28 sestav prostih vaj, 11 sestav vaj z orodjem, 10 skupinskih sestav, rajalne pohode, simbolične in osnovne proste vaje, demonstracijo tekem po letošnjem načrtu, rajanja, skoke, boks, rokoborbo, dviganje bremen, igre, vaje na drogu, visečem drogu, gredeh, bradlji, konju, krogih, lestvah, lahkoatletične vaje — vse to posejano v raznih kombinacijah in poduhovljeno z nagovori in deklamacijami, poživljeno z godbo in petjem — vse izvirno delo orlovskih voditeljev, domačih in češkolovskih.

Orel odločno izpoveduje svojo vero in neomajno zaupanje v moč katoliškega nauka, svojo čisto, delavno ljubezen do ljudstva in domovine, ki jima hoče po najboljših močeh zvesto služiti, svojo močno voljo do zmage orlovske ideje v narodu. Na podlagi krščanskega svetovnega nazarja, stremeč za cilji krščanskega kulturnega dviganja svojega ljudstva udeležuje neumorno izvršujoč svoj telesno- in duševnovzgojni program harmonično sintezo intelektualnih, moralnih in telesnih vrlin poedinca in družbe, pritegujoč vedno širše kroge v svojo dvigajočo sfero.

Komaj 16. leto obstoja ga že kaže na taki višini uspehov in moči, da mu kritični opazovalec njegovega delovanja danes sme in mora priznati prvenstvo med vsemi jugoslovanskimi vzgojnimi mladinskimi organizacijami. Orel se zaveda, da ga je dvignil njegov verni idealizem in okrepila njegova ljubkost. V najtežji poveljni dobi splošnega upada idealizma in pravosti, v času moči njegovih najljubejših nasprotnikov, klevetnikov in preziralcev je Orel samo iz moči svoje ideje zajemal moč in samo iz osebnih žrtv svojih članov zbral sile za svoj današnji zmagoslavni polet preko vseh ovir do splošnega priznanja njegove ljudskosti. V najtežji poveljni dobi splošnega upada idealizma in pravosti, v času moči njegovih najljubejših nasprotnikov, klevetnikov in preziralcev je Orel samo iz moči svoje ideje zajemal moč in samo iz osebnih žrtv svojih članov zbral sile za svoj današnji zmagoslavni polet preko vseh ovir do splošnega priznanja njegove ljudskosti. V najtežji poveljni dobi splošnega upada idealizma in pravosti, v času moči njegovih najljubejših nasprotnikov, klevetnikov in preziralcev je Orel samo iz moči svoje ideje zajemal moč in samo iz osebnih žrtv svojih članov zbral sile za svoj današnji zmagoslavni polet preko vseh ovir do splošnega priznanja njegove ljudskosti.

Vsi dnevi telovadnega tedna so vzlic nekaterim pomanjkljivostim pokazali, da se orlovska telesnovzgojna delavnost razvija v zdravo smer, da je močna volja do močne popolnosti in izredna previdnost v konstantnem izvajanju premišljenih načrtov doma v orlovskih vrstah. Tudi so že narastli krogi podpornikov in tistih, ki z zanimanjem sledijo razvoju Orla, zdaj že udomačenega v slehernem zavičaju Slovenije in večini hrvatskih mest, slovečega celo že v mednarodnem katoliškem telovadskem krogu, zlasti v Češkoslovaški, Franciji in Švicli.

v breziškem okraju razglasiti, da bo zadnja nedeljo, dne 11. t. m. imel shod v Brezicah. V ta namen je prišla tudi procesija Radičevih zasleplencev iz obmejnih hrvatskih vasi Radiča na breziški kolodvor slovesno pričakovati. Toda njega ni bilo in z dolgim nosom so odšli Radičevi kmetje v svojo »republiko«.

v Socialistična stranka je za 11. t. m. sklicala shod v Predvoru pred Peterne- lovo gostilno na prostem, ker ni mogla do- biti nobenega lokala. Shod je otvoril znani »Antkak iz Gojzda. Nato je govoril nek so- cialist iz Ljubljane, ki je mlatil prazno sla- mo. Govoril je o uvozu krompirja itd. Po- vedal je eno resnico, da SLS misli odkrito- srčno za avtonomijo Slovenije. Vsled ugo- varjanja in številnih medklincev je moral govornik predčasno končati. Nato je pre- vzal besedo domačin Nace Cuderman. Med burnim odobravanjem je pozival, da gremo 18. marca vsi do zadnjega moža na volišče za SLS, ker ona je edina za samoupravo Slovenije in vržemo vsi kroglico v prvo skrinjico v vse druge pa pokažemo figo. Nato so se močje in fantje v vzkliki: »Žive- la avtonomija, »Živela Slov. ljudska stran- ka«, razšli.

v Kralj Matjaž. Šusteršičev kandidat Škerbec je priredil v nedeljo cela dva kla- vrna shoda, na katerih so ga ljudje pošteno vlekli. To je »Ljudski dnevnik« tako zelo navdušilo, da včeraj piše: »V Šusteršiču vidijo ljudje kralja Matjaža, ki je zopet vstal in se vrnil svojemu narodu, da ga popelje k boljši srečnejši bodočnosti. V našem ljudstvu živi tole prepričanje, ki smo ga čuli vsepoved: V Jugoslaviji so vile, ki imajo tri roglje: eden je Pašić, drugi je Radič in tretji je Šusteršič.« — Izbornal To so res prave grabežljive vile, ki pridno grabijo Jugoslavijo, dokler ne bodo vsega razgrabile. Kralja Matjaža pa bo sloven- sko ljudstvo 18. t. m. poslalo nazaj spat, dokler mu brada trikrat ne zraste okoli mize.

Nedeljska akademija je imela biti in je po svojem sijajnem poteku, najlepšem redu, svečanem razpoloženju in užitku, ki ga je nudila, tudi res bila krona tedna. Od 8. do pol 11. ure je občinstvo, ki je za- sedlo vse (za več vrst pomnožene) sedeže in stojišča dvorane in galerije, napeto sle- dilo nemotenemu razvoju pestro sestav- ljenih 15 točk sporeda in ga često burno aplavdiralo. V prvih vrstah so sedeli od- lični gostje v velikem številu, med njimi: prevz. gospoda škofa dr. Jeglič in dr. A. Karlin, poslanec in načelnik Jugosl. kluba dr. Korošec, g. pokr. namestnik Iv. Hribar, divizionar polk. Vučković in komandant mesta, generalna konzula češkoslov. in av- strijske republike gg. dr. Beneš in Woh- lous, rektor ljubljanske univerze mons. dr. A. Ušeničnik, gg. dekani ljubljanske univerze dr. Kušej, dr. Zupančič s soprogo in dr. Srebrnič, g. polkovnik Nedič, adju- tant komandanta divizije g. kapetan Ko- privec, namestnik ravnatelja poštne upra- ve g. dr. Vagaja, zastopnika oddelkov po- krajinske uprave za prosveto g. dr. Bevk, za narodno zdravje g. dr. Dolšak, g. prior nemškega viteškega reda Učak, g. ravnatelj kn. škof. priv. gimnazije v St. Vidu prof. Koritnik in vodja zavoda g. Štular, za hrvatsko Katoliški narodni savez ga. Bedeković in g. dr. Čekulič iz Zagreba, za uredništvo »Slovenca« glavni urednik Fr. Smodej. Skoro vsaka občina Slovenije je bila zastopana med gledalci (iz St. Vida Ljubljano 120 oseb!).

Polna vojaška godba (dirigiral je oseb- no g. dr. Čerin) je zaigrala slavnostno fanfaro brnskega tabora in Orel-akademik je deklamiral novo »Pesem iredentistov« (dr. Igo Gruden), minerjev, ki hočejo dvig- niti brate iz sužnosti v svobodo. Gromki aplavz množic je razodel, da jim je iz srca govoril. Za proste vaje je pripeljal na- čelnik J. O. Z. dr. Peterlin 20 telovadcev (Ljubljana in Zagreb), ki so odlično na- stopili. Sledete ritmično rajanje Orlic (6), spojenih po točni vezbi v harmonično ce- loto, ki jo zibljejo akordi v fino izraženem ritmu, je ugajala, dasi je bilo težko um- ljivo, izvzemši konec z živimi češkimi na- rodnimi motivi.

Na bradlji je vadilo 7 Orlov po eno obvezno in tri prosto izbrane vaje, ki so razodevale neprekosljivo višino moči, spretnosti, poguma in iznajdljivosti. Do- slej pri nas še ne opažene artistične bra- vure in nove osebnosti so dokumentirale nov napredek Orla v najtežji panogi telo- vadske vzgoje. Nato je deklamiral zopet Orel-visokošolec dr. Preglievo globoko »Tožbo Korošcev ob obletnici nesreče«, da opomni množico na dolžnost, ki je ne sme nikoli pozabiti. Vaje z batoni, krasno koncepcijo dr. Peterlina, so elegantno iz- vedli vzlic omejenemu prostoru in par zapoznelim gibom.

Ob napeti pozornosti je govoril pred- sednik JOZ dr. Megler v hrvatski mate- rinščini o orlovski vzgoji:

Zavest dolžnosti, čut odgovornosti je podlaga veličine, svobode, značaja. Kdor hoče biti velik, se mora učiti biti mal. V kakšnem duhu se vzgaja dober državljani, uči zgodovina Srbov (boji s Turki), Hra- tov (Strossmajer) in Slovencev (Krek):

Križ je edino prava smernica vzgoje k zavesti dolžnosti dela za narod in državo, križ je kategorični imperativ našega zgo- dovinskega razvoja. Orel se tega zaveda, zato tako tudi dela in danes kaže kos tega dela javnosti, da bo vsakomur jasno, kaj je, hoče in dela naš Orel. Neče pobjediti, koji nezna trpeti! Zato se ne boji Orel nobenih težav, nobenih nasprotstev.

Po kratkem premoru so vadili, srčno pozdravljeni, Hrvati (8) svoje lične, dobro navezane, ne težke proste vaje, kojih simbolizem je pojasnil načelnik hrvatske podzveze Vladarski. Gladko vezbo je priznal buren aplavz in vzkliki simpatij. 5 lahkih atletov v sportni obleki je ska- kalo v sportnem stilu z mesta in z za- letom v višino. Pokazali so izredne zmō- nosti: par jih je doseglo z mesta 145 cm, z zaletom 165 cm (eden najboljših je pri prvem skoku moral vsled male poškodbe v členu odstopiti). Za lažjo presojo teh uspehov omenjam, da so bile najvišje pri skoku z mesta dosežene višine v l. 1904, 1906, 1908, in 1912, na mednarodnih olim- pijadah 149.7 cm, 157, 157 in 163 cm (sami Amerikanci), najnovejši pa je 167 cm (Am.). Jugoslovanski sportni rekord, ki ga je dosegel Orel L. s 137 cm, je danes sam že prekosil za 8 cm, toda za njim pa mu jih sledi že več med Orli.

Za deklamatorjem K. Dostalovega »Krik starega orla« je 8 Orlov podalo ta- ko kompaktno, odločno in plastično krasno skupinsko sestavo boksa (zlasti 2. in 3. del), da smemo označiti to točko kot naj- popolnejšo cele akademije, kar je občin- stvo splošno občutilo in priznalo z ogor- nim aplavzom.

Orlice (12) so že od lani znane češke vaje (3 dobe češke zemlje) tudi letos po- dale v celoti fino in v podrobnostih točno ter nudile izreden užitek v eno harmonijo

Politične vesti.

+ Lopovstvo. Nedeljske »Jutranje Novosti« si dajo poročati iz »Rima« (= Beograda, oziroma iz Ljubljane, Wolfova ulica), »da (rimski) politični krogi računajo z gotovostjo, da bodo zmagale zlasti na Hrvatskem pri volit- vah protidržavne separatisti- tične struje, kar bi... omogočilo uveljavljanje italijanskih zahtev po Delti in Barošu.« — To bedarijo priobču- jejo »Jutr. Novosti« pod debelim naslo- vom: »Italijanski fašisti računajo na po- moč naših avtonomistov in republikan- cev« in nadaljujejo: »Ugleden politik, ki je govoril s merodajnim belgrajskim diplomatom, izjavlja, da bo belgrajska vlada v slučaju, ako se uveljavi pri vo- litvah v novoosvojenih pokrajinah protidržavna tendenca, znala brezpogojno varovati... državno edinstvo.« — Take pisave velesrbskega, na sramoto našo v slovenskem jeziku iz- hajajočega trobila ne moremo imenovati drugače kot prostaško lopovst- vo. Čeprav vsa radikalija z »Jutr. Nov.« vred prav dobro ve, da v celi Jugosla- viji ni človeka, ki bi hotel porušiti drža- vo, pač pa zahteva ogromna večina ljud- stva enakopravnost, ki se da do- seči edino-le z izmenjavo sedanjega re- žima (ne: države!) in s temeljito re- vizijo vidovdanske centralistične ustave, se vendar še danes predrzne prodana slovenska radikalija trditi, da je n. pr. avtonomistični pokret v Sloveniji pro- tidržaven! Dejstvo je, da je ta po- kret protirežimski, ne pa proti- državen! Umazano igro, ki jo je nekaj začel Pribičević proti Radiču s tem, da ga je dolžil po krivem zvez z Italijo, in še bolj umazano igro, ki so jo pozneje uprizorili slovenski centralisti proti avtonomističnem stremljenju Sloven- ske ljudske stranke z neosnovanimi oči- tanji o »separatizmu«, danes nadaljuje pri nas tista radikalija, ki je s svojo brezobzirno koruptnostjo sama dovela državo na rob propada! Prvovrstna pre- drznost je, če nam očitajo »protidržav- nost« in »separatizem« ljudje, ki imajo res z vsemi mogočimi državami sklenje- nih nebroj tajnih in javnih pogodb, a vse na škodo in za kožo Slovencev. Naš »se- paratizem« obstoji pač v tem, da ne maramo koruptne belgrajske uprave, ki nam srka mozeg iz kosti, in da se branimo svojega popolnega go- spodarskega poloma in uničenja — taka obramba bo pa menda še vedno dovolje- na! Ta bi bila lepa, da bi si morali dati dreti kožo s hrbita, a ne bi smeli niti zi- niti! Zato svetujemo prodanim radikal- skim hlapčonom v Sloveniji, naj raje kar molče o »protidržavnosti« in o »se- paratizmu«, ker Slovenci nismo tako ne- umni, da ne bi vedeli, kaj pomeni be- seda »podvaliti«. Radikaliji bomo mi 18. marca eno »podvalili« v možgane in pod noge, da si bo zapomnila, kdaj se je udingjala Beogradu, da nas bi pro d a l a !

+ Slab spomin ima »Slovenski Na- rod«. Zal mu je njegovega sedanjega protežeja dr. Ivana Šusteršiča in zato bi zdaj rad krivdo za avstrijskantsvo pred in med vojno zvalil z njegovih ramen na druge. Toda ne gre! Da bi bil »Slovenec«

zlitih estetsko izbranih gibov in odličnih akordov. Velik napor skoro četrtne ne- pretrgane vezbe so premagale brez vidne upehanosti. Zdi pa se, da bi bilo treba več vaje skupaj z godbo.

Na drogu so telovadili po 1 obvezno in 2 svobodno izbrani vaji. Kakor na brad- lji, so tudi zdaj presenetili z bravurami prve vrste. Mnogi gledalci so raje mižali, kakor da bi gledali najdrznejše izmene veletočev, saltoodskoke in čudovite kom- binacije najtežjih gibov, med njimi tudi pri nas še neznane. Tudi drog je pokazal nove ljudi in nov napredek, četudi je vro- čina in sopara že zelo neprijetno vplivala na telovadce in so več poškodovanih za- stopali drugi manj sposobni. Bodi posebej še pripomnjeno, da Orel stavi duševno kulturo nad telesno in ne le telovadi, ampak vrši enako intenzivno tudi druge naloge svojega programa, a pri tem v orodni telovadbi dosega tako izredne uspehe!

Izreden vtis je napravila zborna de- klamacija (25 akademikov) dr. Preglieve pesnitve (prinese jo »Mladost« št. 4) »Pe- sem Makabejskih bratov«. Škoda, da ni bila še bolj naštudirana glede geste in modulacije glasu, slišati bi jo bilo kakor elementaren glas iz večnosti, kakor har- monijo sfer. Za sklep so izvajali lepe vaje na narodne himne, ki končajo z impo- zantnim poklonom in telovadskim pozdra- vom mase Orlov in Orlic jugoslovanski državni zastavi. Nepozaben vtis so od- nesli seboj gledalci, ki danes razmišljajo in se razgovarjajo po celi deželi o slavi Orlov.

Naj bo novi zaslužen uspeh in pri- znanje Orlom in Orlicam v izpodbudo za nove napore in žrtve v korist kulturnemu dviganju ljudstva, moči države in pleme- nitenju lastne osebnosti. Jernej Hafner,

med balkansko vojno pisal proti Srbiji, je laž, ki se da dokazati iz obeh njegovih letnikov 1912. in 1913. Nasprotno je res, da je pisal z vso verno in navdušenjem za Srbijo, dočim je baš »Slovenski Na- rod« zavzel takrat stališče proti Srbiji za Bolgarijo, ki jo danes napada kot germanofilsko. »Narod« spominja tudi neko »okrožnico tajništva Koroščeve stranke« ob izbruhu vojne, kjer se vsi somišljeniki SLS pozivajo, »naj brez pardona ovajajo in izročajo krvniku na- prednjake zaradi njih srbofilstva in rusofilstva«. Res je, taka okrožnica se je takrat res sestavila in razposlala. Se- stavilo je pa ni »tajništvo Koroščeve stranke«, ki takrat ni bil načelnik SLS in za to okrožnico ni vedel, kakor niso vedeli zanjo ostali člani vodstva ali iz- vršilnega odbora SLS ali kdorkoli drugi nego »Narodov« današnji ljubljene, dr. Ivan Šusteršič, ki jo je lastnoročno se- stavil in razposlati velel, ne da bi kogar- koli za to vprašal. »Slovenski Narod« naj le lepo molči o tistih časih in naj rajši sprašuje svojo lastno vest in naj pregleda svoje lastne letnike, kako je pred in med vojsko klečeplazil pred habsbursko dinastijo. Ali ni »Slovenski Narod« pred vojno z gorjansko robotost- jo napadel »Zoro«, glasilo katoliškega akademičnega dijaštva, ker je priobčila članek, v katerem zahteva od Avstrije jugoslovansko in Srbiji prijazno orien- tacijsko; če ne, bo propadla! Ali ni takrat »Slovenski Narod« katoliške akademike napadel kot »smrkoline«, ki spravljajo v slab glas Slovence, kateri hočejo slej- koprej živeti pod habsburskim žezlom? Dalje. Ali ni narodnonapredna stranka takrat po kompetentnih svojih predsta- viteljih slovesno in s vso odkritostjo v deželnem zboru izjavila, da Slovenci nočejo o »prismojenih« srbofilski propa- gandi ničesar vedeti, marveč vidijo svo- jo srečo in blagostanje edinole v mogoč- ni Avstriji? Ali naj še druge stvari omenjamo? Na primer to, kakšno opozi- cijo in ogorčenje je med jugoslovansko orientiranimi mladimi elementi narodno- napredne stranke je vzbudila takratna avstrofilska, veldinastična in klečeplaz- niška pisava glasila oficijelnega vodstva narodnonapredne stranke!

+ Radikalni cukrčki. Radikalna stran- ka vrši v velikem obsegu svojo podkupoval- no-korupcionistiško politiko. Tako n. pr. je za upravnega svetnika pri podružnici Na- rodne banke v Mariboru namesto demokra- ta dr. Lipolda imenovan »srbski« radikalec Janko Tavčar v zahvalo, da je dal na raz- pologo prostore za tajništvo v svoji vili. Pri pivovarni Götz je bil odstavljen sekvester dr. Lipold in na njegovo mesto je vlada ime- novala sedanjega radikala in bivšega socia- lista Ljoveta Slanovca. Pri tvrdki Kleino- schegg v Gornji Radgoni je imenovan za sekvestra radikalec Luka Tavčar v zahva- lo, da je odstopil svoje stanovanje radika- lom. Nadalje je vlada dala mariborskim ra- dikalom in nekaterim polfaliranim tvrdkam iz Narodne banke in drugih denarnih zavo- dov milijonske kredite. Ves Maribor se zgraža nad korupcijo, ki jo uganjajo radi- kali na Štajerskem.

+ Molči! Kdo? Dr. Ivan Šusteršič. Na našo ugotovitev namreč, da je on v seji de- želneza odbora kranjskega dne 22. oktob-

1918, ko je on bil glavni naš deželni in ko še ni bilo sedanjega vodstva SLS, oropal deželno zastopstvo vseh političnih avtonomnih pravic in deželno avtonomijo kranjskega položil kot žrtev na oltar Narodnega Veča SHS v Zagrebu. Namesto odgovora 12. t. m. samo pogreva svoje stare neresnice kakor baba, ki so ji odrezali jezik in jo v vodnjak vrgli, pa je še s prsti migala: Postrizeno, postrizeno! Vkljub temu ostane dejstvo, da je avtonomijo dežele Kranjske uničil Šusteršič, predal upravo deželnega imetja liberalcu dr. Trillerju, potem iz dežele — pobegnili in prepustil voditeljstvu SLS, da so iz omejenih deželnih avtonomij ustvarili avtonomijo Slovenije, ki so jo potem s centralistično ustavo napravili sedanji Šusteršičevi zavezniki.

+ Stari smo, stari. Če nas mine 25. ali 30. leto, začnemo lezti na kup. Takrat se vsedemo v zapeček, zavijemo svoje od gihla polomljene kosti v debelo flanelo in skrbne žene, katerih se sploh nobena bolezen ne prime, nam starcem grejejo opeko in savsko »mivko«, da jo pokladamo na polomljena in razbolena rebra. Čez flanelo in čez razgreto opeko in mivko pa pride debel in kosmat konjski koc in tako zaviti sedimo starci za pečjo in modrujemo: »Kaj boste vi frkovci in smrkovci! Mi še čisto dobro vemo, da je takrat, ko je sosedova Neža umrla, prišla vsa žlahta k njej in se neusmiljeno kregala za njeno moderpolanasto spodnjo kinklo. Krave in voli so tulili v hlevu kot nori in svinje so cvilele v svinjaku, ampak kaj je to v primeru z moderpolanasto kinklo? Pa še špice so bile zraven in kakšne! Dolge kakor Pucelj jezik in široke kot mesarska pleča! Za te špice je nastala silna pravda, ravno taka, kakor tista pravda, ki jo pelje sedaj »Slovenski Narod« proti klerikalcem, kdo je bil večji Jugoslovan, ali liberalci ali klerikalci.« — Tako fantazira o stari ata v zapečku, zaviti v debelo flanelo,

Če poginemo mi, pogine država!

Caveant consules!...

V tem smislu je izvenelo nedeljsko zborovanje aktivnih in vpokojenih državnih nameščencev in železničarjev vseh kategorij, vpokojenih častnikov in orožnikov ter njihovih vdov in sirot.

Zbrali so se v prostorih »Ljudskega doma« omenjeni državni trpin, in so javno zaklicali te pomembne besede kot delo jemalci svoji delodajalki državni upravi. — Prenapolnjeno dvorano in galerijo zborovalcev je pozdravil izbrani predsednik g. Lillig, kateremu sta podpredsedovala gg. Roštan in Zore v navzočnosti polnadm. g. Kokalja in imenovanih zapisničarjev gg. Bekša, Dostala in Gabrščka.

Sklicatelj je poudarjal pred vsem, da gre tu le za splošne stanovske interese — za to kar nam gre — brez vsake politične primese in demagogije. — Draginja bije na vrata! In kam naj se obrne delojemalec kot k delodajalcu! — Naši mesečni prejemki z vsemi poviški vzdrže nas komaj pol meseca brez nabave obleke in perila. — To bi morala vlada udidevati. Če pada valuta in raste draginja, naj primerno uredi plače. — Toda tega ni storila. — Dala je nekaj, pri tem pa je maksimirala draginske doklade, ne pa da bi maksimirala draginjo! Posledica tega je bila, da so prodali marsikateri, kar so mogli prodati, in ko je pošlo to, žive in žitovarijo na drag kredit. — Razne vlade so nam razno obljubljale — lansirala se je tudi 13. plača kot hipna pomoč — toda te pomoči ni občutil finančni minister. Izvršile so se malenkostne sanacije, toda ravno najbolj prizadeti niso imeli od tega nobene koristi. — Enkratna 13. plača? Kje je? V splošnem pa so prezrli železničarsko osobje in udarili so poduradništvo in sluge osobito pri stanovanjskih dokladah. — Ta povišek znači omalovaževanje drž. uslužbencev, da si je od nas odvisen red in mir v državi. Obrežite nas, saj naše zahteve so skromne.

Vlad. svet. Sporn je poudarjal naslovne besede: »Če poginemo mi, pogine država!« Hočemo stanovati, jesti in delati — oblečeni. — Prizna država, da nismo imeli dosti z ozirom na delo, stan in življenje. — Toda če prizna, naj bode v izvajanju priznanja dosledna. Maksimirati družini draginske doklade tako kot je ona storila, se pravi, da naj 4. 5. ali 6. otrok nič ne je in naj leta nag. — To se pravi, da tak oče ne sme imeti več otrok, če pa jih ima, naj jih redi sam. (Medklci: Puško pa mi bodo dali, če bo dorasel fant!) Zahtevamo družini primerne doklade. Ne iščemo priznanja, še manj miloščine, zahtevamo plačilo za delo. — Stanarina? Če je drž. nameščenec premeščen, mora iti v službo na ovo mesto. Ne vpraša pa država, če dobi on na novem mestu stanovanje. Največkrat ga ne dobi in revež gre sam in pusti družino doma. Plačevati mora dvojno stanovanje in ni deležen družinskega gospodinjstva. — Če premešči družinske

mladina pa jih posluša vsak večer in se — smeje. Kadar se pa mladina nasmeje dovolj, pa pravi: »Ata, pojte no v posteljo! Ti, Mica, jo pa nekoliko pogrej, da ata ne bo zeblo!« — Naslednjega dne pa gre mladina svoja pota in premišluje ne o tem, kaj je bilo, ampak o tem, kaj in kako bo! Preteklost pa prepušča atu.

+ »Slavo so peli do nedavnega radikalni stranki in naštevati njene zasluge za narod in državo prav tisti, ki danes najbolj zabavljajo o njej.« — Tako stoji zapisano v »Jutr. Novostih« v nedeljo. — Mi pa pravimo: Zabavljajo o njej zato, ker so jo v starih letih spoznali do dna in do vrha.

+ Nekdaj in sedaj. Nekdaj smo imeli na Dunaju poštno hranilnico, kjer so zbirali ves denar, vložen v to hranilnico pri vseh poštinih uradih v celi državi. Ta denar je morala posojilnica posojati raznim zavodom in solidnim firmam, da je zaslužila svoje obresti. Iz uradnih izkazov tega zavoda je razvidno, da so dovoljevali na Dunaju kredite trgovcem in industrijcem v posameznih deželah sorazmerno z višino hranilnih vlog iz te ali one dežele. Torej kar so Kranjci naložili v poštno hranilnico, je prišlo v prid kranjski trgovini in industriji itd. Kako pa dela danes Narodna banka? Tudi ta državni zavod dovoljuje kredite, in sicer je dovolila Narodna banka: Belgrad 490 milijonov, Zagreb 450 milijonov, Ljubljana 197 milijonov. Po pokrajinah pa so dovolili sledeče kredite: Srbija 666 milijonov dinarjev, Makedonija 58, Crna gora 16, Dalmacija 35, Bosna 93, Hercegovina 26, Hrvatska 586 ter Slovenija 263 milijonov dinarjev. Mesto Belgrad je dobilo torej več kredita kakor cela Slovenija, petkrat več kakor Bosna! Belgrad ima jako malo industrije, niti desetine tega kar Slovenija, vendar pa je najbolj obdarjen s krediti.

očete, preskrbite jim stanovanje ali dajte naravno stanovanje in ne razbijajte družine z dvojnimi gospodarstvom pri tej nezadostni enogospodarski plači.

Pojem izenačenja velja za vse, tudi za nas. Država naj nas smatra vse za istovredne. To je najmanj, kar ne samo smemo, marveč kot državljani in družinski očetje moramo zahtevati.

V imenu žen državnih nameščencev je govorila gospa Bartolova, ki je izjavila, da so se gotove osebe pritoževale, da ni lepo, da se uradniška beda javno razglašča. Govornica pa je povdarjala, da vsi ti shodi niso bili prirejeni za to, da bi se na njih bahali, marveč, da se osvetli resnica. Sprejemali so resolucije, odpravili so nas z obljubami in nizko miloščino katero pa odklanjamo. Kdor nam nudi danes 2 dinarja poboljška na dan, ta se pač norčuje iz naše bede. Najlepše pa je to, da ne vemo, kam bi se obrnili. Belgrad ima za nas gluha ušesa. — Največje breme nosimo žene. Gospodinjstvo nas tlači in kliče vamo: Rušijo se rodbine in to je državi v kvar, bliža se 12. ura, rešite dokler je čas.

Dvignite vsi svoj glas in rešite nas in državo. — V imenu železničarjev je izjavil g. Zoraga, da so železničarji z ostalimi nameščenci solidarni in tvorijo z njimi enotno fronto gladujočih. Sedanja plača dosega komaj 30 odstot. prejšnje plače in če urcija država valuto v zlatu naj plača tudi svoje nameščence v zlatu. — Nato je bila sprejeta sledeča resolucija: Zbrani aktivni in vpokojeni državni nameščenci in železničarji vseh kategorij, vpokojeni častniki in orožniki ter njih vdove in sirote ugotavljajo: Gmotni položaj vseh državnih in tem enakih javnih uslužbencev in vpokojencev ter njih vdov in sirot je vsled rastoče dragine postal tako bešen in obupen, da stojijo ti uslužbenci tik pred neizogibno katastrofo.

Ta brezupni položaj je povzročil edine vsled pomanjkanja potrebnih pravočasnih ukrepov od strani države. Radi tega zahtevamo nujno, da se takoj: Uzakoni službena pragmatika, zviša vse draginske doklade primerno sedanji draginji in krajevnim razmeram ter razširi izenačenje doklad tudi na železničarje, odpravi maksimiranje teh doklad, razveljavi vse omejitve, katere dajo dokladam značaj milosti. Izhajajo enkratni izdatni nabavni prispevek, primerno zvišajo pristojbine za vršenje službe izven urada, reši stanovanjsko vprašanje za državne nameščence in železničarje s tem da se: nakaže tudi poduradnikom in slugam stanarinsko doklado, v krajih, kjer ni drugače mogoče dobiti stanovanja, odkaže stanovanje v naravi, onemogoči, da se uslužbencem odpove, brez zagotovljenega novega stanovanja, kadar je zaradi premeštitve potrebna ločitev uslužbenca od družine, družini zagotovi stanovanje in izplačuje primerno odškodnino za dvojno gospodinjstvo. Razširi veljavnost do 100 čl. 382 proračunskega zakona na vse državne in javne nameščence v celi državi.

Zborovanje je zaključil sklicatelj, pri čemer je osobito poudarjal, da manifestacija ni protidržavna, kar mi ljubimo drža-

vo, diktira pa nam jo beda, obup in bojazen pred bodočnostjo. Mi ne maramo države upropasti, marveč jo hočemo rešiti. Vsled bede prično naše družine in mi bolehati — rešite nas, da ne poginemo.

Koroške novice.

k Občni zbor Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Dne 1. marca t. l. se je vršil v prostorih Mohorjeve tiskarne v Celovcu občni zbor najvažnejše slovenske organizacije na Koroškem — Političnega in gospodarskega društva za Slovence. Na zborovanje je prišlo zelo lepo število zaupnikov. Po kratkem pozdravu društvenega predsednika poslanca Kraigerja je poročal društveni tajnik. Kot največjo izgubo je označil dejstvo, da so ostali koroški Slovenci po plebiscitu skorod brez razumnosti. Vsa nada so sedaj slovenski koroški visokošolci, iz katerih izidejo koroškim Slovincem novi voditelji. Kljub silno težavnemu položaju pa ima društvo vendar zabeležiti prav časten napredek. Število članov je naraslo za 530, pravitako je ugoden tudi denarni uspeh. — Društveni odbor je imel pet sej in 3 širše sestanke, načelstvo pa je imelo redno po dve seji na mesec. Na sejah so se pretresala vsa važna dnevna vprašanja in potrebe, pripravljalo in zbiralo gradivo za številna posredovanja, ki so jih izvršili slovenski poslanci. Pisarna se je temeljito organizirala in je izvršila znatno delo za ureditev evidenc društvenikov, statistike, sestavo okrožnic, poročil itd. Društvena pravila, ki so se izpremenila na lanskem občnem zboru in ki jih je oblast potem potrdila, označujejo namen društva v 2. členu tako-le: a) ohraniti koroškim Slovincem vso narodno last; b) nuditi temeljito splošno ljudsko izobrazbo na verski podlagi; c) gojiti vse pogoje narodnega gospodarstva in s tem pospeševati ljudsko blaginjo. Tem ciljem je društvo v preteklem letu služilo po svojih najboljših močeh, zanje bo delalo tudi v bodoče. Slovenska stvar na Koroškem še ni izgubljena.

k Organizacija koroškega slovenskega ženstva. Dne 15. t. m. se vrši o priliki občnega zbora SKSZ za Koroško v Celovcu tudi ustanovni občni zbor Kršč. Ženske Zveze. Koroške Slovence so si že davno želele lastno organizacijo.

k Petje na Lisni gori. V tej božjepotni cerkvi, ki spada pod šentpetersko župnijo, hočejo Nemci izpodrinuti slovensko petje, češ, da oblikujejo to božjo pot posebno labudski Nemci in da se je že od nekdanj nemško pelo pri službi božji. Na to odgovarja v zadnjem »Koroškem Slovincu« g. Janez Volavnik, konzistorijalni svetnik in župnik v poklju. Pravi, da je kot župnik na Rudi tekem dolgih 31 let redno sodeloval pri službi božji ob shodnih dneh na Lisni gori. Za nemške romarje je bila po ena nemška pridiga, pelo se je pa pri vseh treh sv. mašah vedno slovensko. Nemško petje je upeljal na gori s svojimi peveci še le novi župnik z Rude, ki je Nemec in ki je tudi na Rudi upeljal v cerkvi nemško petje.

k Smrtina kosa. V Podjuni je umrla vzorna slovenska žena Rogova mati; ob grobu ji je govoril župnik Pšenčnik. — V St. Vidu v Podjuni je pa umrla istotako zgledna krščanska žena in Slovenka Toplejava mati. Njen spomin so oskrnili pevec iz Podkarnosa, ki so ji v cerkvi in ob grobu zapeli nemško pesem. Najžalostnejše pri tem je, da so pevec bili Slovenci in so med seboj slovensko govorili. Bog daj zapeljancem pamet, obema zglednima slovenskima ženama pa svetila večna luč!

Dnevne novice.

— Izzivanje Orjunev. Na gorenjskem vlaku med Vižmarji in Medvodami je preteklo nedeljo izzival sopotnike neki Orjunev in jim grozil: Kakor so prej Nemci obešali nas, tako bomo sedaj mi vas. Izzivač ni sicer izgledal, da bi bil že kdaj visel samo za poskušnjo na nemških gavgah, ker so taki izzivači glasni le, kadar čutijo zaščito režima. Ker je menda orožniški oblasti znano ime dotičnega junaka, ki je izzival sopotnike, pod splošnim vtisom zato, da bi kdo izrekel v odgovor kako nepremišljeno besedo, pozivamo oblast, da se bo pobrigala tudi za grožnje orjunskega izzivača.

— Proti krivični odmeri prometnega davka. Na shodu v Dravljah 8. t. m. je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: Trgovci in obrtniki, zbrani na gospodarskem sestanku v Dravljah najodločneje protestirajo proti krivični in previsoki odmeri takimenovanega prometnega davka, zlasti ker se jim je zaradi nezadostne razglasitve tozadavnega zakona onemogočil zakoniti ugovor proti tej nečloveški odmeri. Ker tira ta krivična odmera naše obrtnike in trgovce v gotovi gospodarski ruini, pozivljamo naše dosedanje in bodoče zastopnike v narodni skupščini, da se kar najodločneje zavzamejo, da se ta krivična davčna odmera prekliče oziroma da prizadetim prilika, da sami napovedo svoj promet.

— Nevarnega konkurenta v volivnem boju je dobil g. Pucelj. Ne v stranki sami, tudi ne v Sloveniji, tudi ne v demostenski zgovornosti, ampak v — jeziku, v pravem

človeškem jeziku. Slava Puceljevega jezika se je namreč razširila že daleč preko ozkih mej lepe naše Slovenije in je prodrla celo onkraj Save in Donave preko Belgrada tja do Smedereva. Tam stoluje in agitira druga dika bivše naše demokratsko-radikalne vlade, gospodin Kosta Timotijević. Temu slava Puceljevega jezika ni dala spati. »Boga ti, pa to sjajna stvar jedna« — je vzklilnil in je takoj naslednjega dne svojim volivcem na shodu tudi pokazal jezik z besedami: »Evo vam mojega pucjala!«

— Izjava. Z ozirom na dopis v »Slovincu« št. 54 »Demokratska polomija v Križah pri Trzičcu«, kjer me nekdo prištevava med samostojneže, izjavljam, da sem in ostanem odločen pristaš Slov. ljudske stranke in bom glasoval 18. marca za 1. skrinjico. — Jurij Rozman, posestnik in podžupan v Lomu pri Trzičcu.

— Jožefov semenj v Kriškem se vrši v torek, dne 20. marca t. l.

— Upokoja je profesor gimnazije v Celju Josip Kožuha.

— Telovadni odsek Oreš v Predvdoru priredi v pondeljek, na praznik sv. Jožeta, dne 12. marca telovadno akademijo z zanimivim sporedom, h kateri uljudno vabimo.

— Stanovanja za nameščence državne železnice v Zagrebu. V Zagrebu bosta v kratkem dovršeni dve trnadstropni hiši za uradnike in poduradnike državne železnice. Obenem začno graditi dve nadaljnji hiši za uslužbence, da ni gotovo, da bo zadostoval dovoljen kredit. Ako pojde vse po sreči, dobi do prihodnje jeseni znova 64 družin stanovanje. V vagonih in hotelih bo pa ostalo še vedno 250 strank, ki si služijo kruh pri državni železnici.

— Pristojbina za posredovanje brzojav po telefonu. Poštno in brzojavno ministarstvo je odredilo, da se mora razen letne pristojbine (poslovalnine) 200 Din za vsako brzojavko, ki jo naročnik po telefonu odda ali prejme, plačati še posebna pristojbina 50 par (posredovalnina).

— Razpisane pošte. Razpisano je poštarstvo mesto v Radovljici (I-3), v Gorenji vasi (II-1), v St. Vidu nad Ljubljano (II-1) ter odpravniško mesto v Planini pri Sevnici (III-1). Prošnje je vložiti v teku dveh tednov.

— Zopetna otvoritev pošte Pučenci in izprememba imena. Pošta v Pučencih, ki je bila 10. septembra lanskega leta zatvorjena, je začela dne 12. februarja t. l. vnovič posloovati in sicer pod novim imenom Pučenci (ne več Pučenci). Zvezo ima ob pondeljkih, srebah in sobotah v vlaku na progi Murska Sobota—Hodoš, ob nedeljah, torkih, četrtkih in petkih pa po poštneju sluš. v Mursko Soboto. — Politični okoliš tvorijo občine: Bokračji, Bucovci, Dolina, Gorica, Lecerje, Moščanci, Pečarovec, Poljane, Prdanovič, Burovec, Šalamunec in Vaneča. — Selaki pismonoša dostavlja v Pecarovcih in Vaneči vsak torek, četrtek in petek.

— Italijanski vojni stroški. Italijanska parlamentarna komisija za proračun je pravkar razposlala svoje poročilo, iz katerega je razvidno, da je izdala Italija v zadnji vojni za vojsko in druge stroške, ki jih je povzročila vojna, 94.129 milijonov lir.

— Organizacija italijanske aeronavtič. Italijanski ministrski svet je odobril načrt za organizacijo letalstva. Za aeronavtič se ustanovi posebna oblast, kateri se strokovno in upravno podredi celokupno letalstvo po zgledu kopne vojske in mornarice.

— Nesreča pri vojaških vajah. Pri artilerijskih vojaških vajah v tirenski okolici je eksplodiral en izstrelak takoj pri izstopu iz topa. Koli izstrelka so zadeli okoli stoječe vojake ter sta dva vojaka ostala na mestu mrtva, dva sta pa bila težko in več lahko poškodovanih.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrde Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 3322

Gospodarstvo.

g Boljšanje gospodarskega položaja v Italiji. Kakor ugotavljajo italijanski gospodarski strokovnjaki, se gospodarski položaj v Italiji polagoma, a trajno boljša. Delo v italijanski industriji, ki je hrbtenica vsega gospodarstva, se zopet oživlja. Primanjkljaj v trgovinski bilanci se stalno zmanjšuje ter znaša za čas od 1. januarja do 1. decembra 1922 leta 5.5 milijarde proti 7.9 milijarde v istem času leta 1921.

g S trga kavega in čaja. Iz londonske borze se poroča, da bodo leta 1923 proizvedli na celim svetu 300.000 ton kavega, potrebujejo ga pa 885 tisoč ton. Primanjkljaj bodo krile londonske rezerve. V Parizu nameravajo ustanoviti samostojno borzo za kaveg. V Transvaalu so producirali meseca januarja 1923 764.469 unc zlata, 28.000 unc manj kakor v decembru 1922. V transvaalskih zlatokopih so namestili novih 5000 žrnih delavcev.

g Pomanjkanje kof v bombah v Rusiji. »Rulic« prinaša pogovor s nekim v Berlin dospelim sovjetskimi uradnikom, kateri je sporočil sledeče uradne podatke: Zlvinoreja je tako padla, da ni mogoče govoriti o usnjarstvu. Redijo se samo še ovce, toda izdelovanje domačega blaga zadostuje samo 15 odstotkov potrebščin kmečkega prebivalstva. Velika industrija je izumrla, kajti plemenite ovce se več ne redijo. Ravnotako slabo je stanje bombaža. Turkestan, Khiva in Buhara so pridobili 12 krat manj nego leta 1914 in pridelek se je zmanjšal za 2—3 krat. Rusija potrebuje do 4 milijonov pudov ameriškega in egiptovskega bombaža. Ta velik nakup je mogoč samo s pomočjo zlata. V to svrhu je

Nada primorana izvažati sirovine, slike, preproge, dragocene kamne in celo žito, katerega primanjulje stradaljoemu prebivalstvu.

g Kako odirajo velobankirji srednje bankirje. Več dunajskih srednjih bankirjev se bodo pri avstrijskem fin. ministru pritožili, ker zahtevajo velobanke, ki dobe denar za 9%, od njih potom poroedovalcev 50%.

g Rumunija bo prepovedala uvoz luksuznih predmetov. Rumunska vlada namerava popolnoma prepovedati uvoz luksuznih predmetov. Trgovci bodo morali te predmete v letnem roku razprodati. Blago, ki se bo našlo po tem roku, se bo smatralo kot tihotapiko blago.

g Proračun Ogrske, ki ga je predložil ogrski finančni minister Tibor Kalay zbornici, izkazuje za računsko leto 1922/23 izdatkov 118.4 isoč milijonov, dohodkov pa 105 tisoč milijonov. Državni obrati zase proračunavajo izdatke s 75, dohodke z 49 milijardami. Primanjulij znaša okroglo 40 milijard.

BORZA.

Zagreb, 12. marca. (Izv.) Pešta 3.16—3.20. Berlin 0.46—0.47. Italija 4.59—4.60. London 453—454. Newyork 96—97. Pariz 5.85—5.88. Praga 2.89—2.90. Dunaj 0.1357—0.1365. Curih 17.95—18. Bukarešt 45—46. — Italijanske lire 1.50—1.52. dolar 93.25—94.50.

Curih, 12. marca. (Izv.) Pešta 0.1737. Berlin 0.0259. Italija 25.72. London 25.24. Newyork 335.50. Pariz 32.45. Praga 15.95. Dunaj 0.00745. Bukarešt 2.50. Sofija 3.10. Zagreb 5.65. Varšava 0.0120. Avstr. kruna 0.007475.

Dunaj, 12. marca. (Izv.) Pešta 23.05. Berlin 3.50. Italija 34.26. London 3355.50. Newyork 11305. Pariz 4314. Praga 2127. Curih 13310. Sofija 409.50. Beograd 749. Varšava 1.58.

Ljubljanske novice.

Ij Nikola Pašić v Ljubljani. V nedeljo dopoldne se je nenadoma razširila po Ljubljani vest, da je v Ljubljano prišel — ovaj — Pašić, da sedi v kavarni pri »Slonu« in zahtuje mehko kuhana jajca v čaši in prigrizuje že tretji kilec. Pred pošto se je nabralo precej ljudi, ki s svetlim spoštovanjem občudovali ognjevitve oči in lepo sivo brado slavnega Čika Baje iz Biograda. Zaveden radikal, ki je tudi stal pred pošto, si ni mogel kaj, da ne bi šel pozdravit svojega vzor-junaka. Pristopil je k mizici, se globoko priklonil in s tresočim glasom je spravil iz ust samo dve besedi: ... Nikola ... P-a-š-i-ć-a! — Stari gospod je odložil kilec. prijazno segel došlecu v roko in rekel: »Freut mich sehr, Herr von Pašić ... jach bin der Siegfried Deutsch, eppes aus Tarnopol!«

Ij Ojčka za svetne nedelje. Vsem prijateljem naše organizacije osobito vsem župnim uradom namenjamo, da bodo članice Slovenske kršćanske ženske zveze prodajale oljne sveče in sicer v dobrodelne namene. Redna nepretrgana prodaja se bo vršila od 14. marca naprej in do svetne nedelje. Stojnice, ki so označene z napisi Slov. kršč. ženske zveze, se bodo nahajale na sledečih mestih: a) ob frančiškanskem mostu, nasproti Majerja, b) ob Judinejem mostu pri Jugoslovanski tiskarni, c) Vodnikov trg ob Jugoslovanski knjigarni, d) pred stolnico (med škofijski palači in stolnico), e) pri tobačni tovarni, f) pri št. Petarski cerkvi. Župniškim uradom se bo oljčka oddajala na Vodnikovem trgu ob Jugoslovanski knjigarni. Nesite v svoje domove ta stari simbol sreče in mira. — Predsedstvo.

Ij Slovenska kršćanska ženska zveza. Danes zvečer ob šestih odborova seja v prostorih Slov. kršč. ženske zveze. Pridite!

Ij Društveni klub ima v torek, dne 18. t. m. ob osmih zvečer svojo sejo v Akademskem domu. — Predsednik.

Ij »Pastorec«. Nocojsnje vaje ob pol osmih zv. taj se brez izjeme udeležijo vsi sodelujoči — protim zanesljivo tudi brate Orle šentpeterskega odjeka. — Predsednik Lj. odra.

Ij Prosveta frančiškanske župnije priredi v torek zvečer predavanje s skloptičnimi slikami. Govoril g. monsignor Šteška: Naši južni kraji. Vsi prijazno vabljeni!

Ij Krekova prosveta. Zveza uradnih in trgovskih nastavljenk opozarja vse članice na predavanje, ki bo jutri, v sredo, dne 14. t. m. ob pol 8. zvečer. Vabljeni so tudi članice naših ženskih društev. — Odbor.

Ij Akademski socialno pedagoški krožek priredi v sredo, dne 14. t. m. ob osmih zvečer na moškem učiteljskem sestanku s sledečim dnevnim redom: 1. Umetnik in javnost. (Poroča tov. Beg, ki referira tov. S. Škerlj). 2. Porazgovor. Vstop prost, vabljeni vsi. Odbor.

Ij Orkestralno društvo Glasbene Matice. Danes zvečer (torek, 13. marca) se vrši vaja orkestralnega društva ob navadni uri, ker je ista včeraj v ponedeljek, vsled sinfoničnega koncerta odpadla. Vdeležba obvezna. — Odbor.

Ij Načelstvo društva tobačnih trafikantov vabi svoje člane in trafikante sploh na važen sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 15. t. m. ob pol 8. uri zvečer pri »Zlati ribi«. Stritarjeva ulica. Prosimo obilne udeležbe. — Načelstvo.

Ij Kristusovo trpljenje, pasijonska igra v petih dejanjih, se predvaja od 15. do 18. t. m. v »Kinu Tivolice«. V glavnih vlogah svetovno znani oboramer-gaučrji kot Adolf in Georg Fassnacht in Elza Dietler. Film nam prikazuje veličastno zgodbo o trpljenju in smrti našega Odrašenika. Predstave kot navadno ob delavnikih ob 4., pol šestih, sedmih in pol devetih, ob nedeljah in praznikih ob pol 11. dopoldne, tleh, pol petih, šestih, pol osmih in devetih.

Ij Umrli so v Ljubljani: Janez Urban, kočar, 67 let. — Ivana Sloveš, mestna uboga, 72 let. — Mihael Kolar, hlapec, 19 let. — Fran Zupanc, posestnik, 49 let. — Jera Zora, zasebnica, 78 let. —

Mihael Lednik, premogarjev sin, 2 leti. — Marija Bambič, učitarka, 66 let. — Marijana Zarnik, bivša strežnica, 66 let. — Anton Dolinar, učitarski panik, 65 let. — Silvina Lang, zasebnica, 66 let. — Marija Čimžar, kočarjeva hči, 18 mesecev. — Slavica Slavov, modistkina hči, pol leta. — Mira Kovaržič, vdova magistratnega koncipista, 87 let. — Karolina Fajgelj, bivša strežnica, 64 let. — Marija Fabbich, žena železniškega delavca, 64 let. — Fran Antun, kočarjev sin, 20 let. — Marija Orlek, krojačeva žena, 26 let. — Anton Golob, kočar, 70 let. — Josip Semič, kontoristkin sin, 8 mesecev. —

Ij V svrhu pobiranja pijančevanja odreja mestni magistrat kot politično (obratno) oblastvo temeljno določila § 54 al. 2 obrtnega reda sledeče: V kakoršnikoli gostilničarskih in krčmarških obratih v smislu § 16 obrtnega reda, naj se nazivajo gostilne, kavarne, buffeti in silono, kakor tudi v trgovinah, ki so morda v posesti pravice žganjetoča, nadalje na plesih, v varietetih in na javnih veselicah v obče, — je prepovedano točiti in prodajati od sobote od 18. ure (6. ure zvečer) do ponedeljka do 11. ure dopoldne žgane opojne pijače, to je žganje, likerje, rum, konjak itd., izvenjmi primer, da se dajejo te kot dodatek k čaju. — Notoričnemu pijanču je sploh prepovedano dajati alkoholne pijače kakršnikoli gostilničarskih in krčmarških obratih že se daje v takem lokalni pijače za pijanemu gostu, spada pod kazni lastnik obrata oziroma poslovođa. — Od določila št. 1 se dovoli izjema gostilniškim obratom v planinskih kočah, kolodvorskih restavracijah in kolodvorskih buffetih ter kavarnah. V vseh teh obratih se smejo oddajati žgane pijače ob času, omenjenem v št. 1 a le v množini največ po eno šestnajstinko litra na osebo in sicer v kolodvorskih buffetih le na konsumiranje v gostilniškem lokalni odnosno izven lokalni samo potnikom na postaji stoječih vlakov. Vditejli železniških restavracij so dolžni imeti mineralno vodo v malih steklenicah po dopustni ceni na razpolago. — Gostilničar ne sme gostu odrekati jedi zaradi tega, ker ne uživa alkoholne pijače. — Osebam pod 16. letom se ne sme v javnih lokalih v obče dajati nobena alkoholna pijača, naj si bi bili tudi v spremstvu odraslih. Mlade osebe pod 18. letom smejo zahajati v gostilne in kavarne sploh samo v spremstvu roditeljev, odraslih sorodnikov in drugih nadzorovanih oseb, ali na potovanju za to, da se nasitijo. — Ta naredba se mora izobesiti po vseh lokalih, navedenih v št. 1 in 3, kjer se toči in prodaja alkoholna pijača, tako da je gostje ne morejo prezreti. — Prestopki te naredbe se kaznujejo po obrtnem redu.

Narodno gledišče.

OPERA.

Torek, 13. marca: NIZAVA. Red E. Sreda, 14. marec: SEVILJSKI BRIVEC. Red A. Četrtek, 15. marca: JENUFA. Red B. Petek, 16. marca: VRAG IN KATRA. Red B. Sobota, 17. marca: TOSCA. Red C. Nedelja, 18. marca: VRAG IN KATRA. Izven.

DRAMA.

Torek, 13. marca: Zaprtlo. Sreda, 14. marca: UGRABLJENE SABINKE. Red B. Četrtek, 15. marca: OTHELLO. Red C. Petek, 16. marca: Zaprtlo. Sobota, 17. marca: ZA PRAVDO IN SRCE. Red A. Nedelja, 18. marca: Ob treh popoldne: MADAME SANS GENE. Izven. Ob osmih zvečer: OTHELLO. Izven.

Ljudski oder

Vprizarjanje PASIJONA v desetih slikah. Priredil F. S. Finžgar. Gostuje g. Edvard Gregorin, član narodnega gledališča v Ljubljani. Pri tej uprizoritvi nastopi nad 70 oseb. Dekoracije so deloma nove, deloma prenovljene.

Predstava se vrše:

V nedeljo, dne 18. marca ob treh popoldne, v ponedeljek, dne 19. marca ob pol 8. zvečer, v soboto, dne 24. marca ob pol osmih zvečer, v nedeljo, dne 25. marca ob treh popoldne.

Predprodaja vstopnic za predstave dne 18. in 19. marca od srede naprej vsak dan od 5. do 7. ure popoldne in na dan predstave od 9. ure dopoldne naprej do začetka predstave.

Prosveta.

pr Umetniška dvojica ga Claire Trost-Fiedler v g. Anton Trost, ki priredita klavirski koncert v četrtek, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe, igra izmed drugih velikih in znamenitih skladb dve jako zanimivi in karakteristični skladbi in sicer: ga Claire Trost igra eno najzanimivejših Schumannovih klavirskih del, svetovni znani ciklus »Carnevale«. »Carnevale« je naslov celi vrsti manjših karakterističnih skladb — slik, v katerih nastopa cela vrsta običajnih karnevalskih tipov, potem pa tudi nekaj oseb, a katerimi je bil v zvezi Schumann bodisi rodbinski, ali pa umetniško. Druge take skupine karakterističnih skladb pa izvaja g. Anton Trost in sicer Modest Petrovič-Musorgskega »Razstava slik«. Povod k tem karakterističnim skladbam mu je dala razstava slik akvarelov in risb njegovega dolgoletnega prijatelja arhitekta Hartmanna. V teh skladbah opisuje sledeče slike: Promenada, Stari grad, Igrajoči se otroci v prepiru, Balet piščancev v njih jajčnih lupinah, Dva žida, Trčanje v Limoges, Katakomba, Koča Jagebabe in Velika vrata kijevska. Same zanimive slike slovečih Rusov. — Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Raznoterosti.

r Mešt čes Mali Belt. Danski minister za javna dela je te dni predložil finančnemu odboru poslanske zbornice predlog za zgradbo mostu preko Malega Belta med otokoma Jutland in Fünen. Načrt za most so izvršili inženirji državnih železnic. Po mostu, ki se bo dvignil 88 m nad morskovo površino,

bo tekla dvotirna železniška proga. Eden mostniški lokov bo imel napetost 105 m, dva ostala pa 70 m. Stroški so preračunani na 80 milijonov krun.

r Zdelišene žestitve. Uradne poljedbe železniškega vojnega ministrstva so dognale, da imajo železniški aktivni žestniki nad 10 milijonov krun dolgov. Ministrstvo hoče uvesti akcijo za sanacijo.

Socialni vestnik.

s Osemurni delavnik v Italiji. Italijanski ministri svet je v svoji zadnji seji odobril načrt o osemurnem delavniku. Kakor pravijo poročila, smatra italijanska vlada osemurni delavnik za nedotakljivo delavsko pridobitev, vendar da načrt upošteva tudi neobhodne zahteve narodnega gospodarstva.

s Izzeljivanje iz Avstrije l. 1922. Glasom uradnih podatkov se je l. 1922. izzeljilo iz Avstrije 10.579 oseb, in sicer 6021 moških in 4558 ženskih. Po poklicu je bilo med izzeljenci 30 zdravnikov, 25 inženjerjev, 10 umetnikov, 62 učiteljev ozir. učiteljic, 20 častnikov in 196 civilnih uradnikov. Izzeljilo se je 8256 oseb v Združene države, 25 v Kanado, 1472 v Brazilijo, 585 v Argentinijo, 20 v Urugvaj, 22 v Mehiko, 30 v Nizozemsko Indijo, 38 v Palestino, 70 v Egipt, 15 v sovjetsko Rusijo. Med izzeljenci je bilo 3735 mladoletnih oseb.

Orlovski vestnik.

Odborova seja šentpeterskega Orla se vrši danes zvečer ob 7. v prostorih šentpeterske prosvete (zadnja soba). — Prosim, da se vsi odborniki zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

Fantovski večer šentjakebskega Orla se vrši danes točno ob osmih zvečer v prostorih Prosvete, Sv. Florjana ul. 15. Udeležba članov obvezna. — Odborova seja se vrši ob pol osmih zvečer istotam.

Polzvedovanja.

Izgubila se je zlata zapestnica v nedeljo, dne 11. marca zvečer na poti od Ceste na goreniško železnico k orlovski akademiji v veliko dvorano Uniona. Pošten najditelj se prosi, da jo proti nagradi odda v upravi »Slovenca«.

Izgubila se je včeraj popoldne med pol 2. do 2. od hotela »Union« do stolne cerkve, oddal dalje po sv. Petra cesti do sv. Petra cerkve modra kuverta s srednjo vsoto denarja. Pošten najditelj se prosi, da jo odda v naši upravi.

Izgubila se je v nedeljo zvečer denarnica z malo svoto in dokumenti na ime J. B. Moste od kavarne Stritar do Predovičevega sela. Pošten najditelj naj odda denarnico v upravi lista ali na naslov, denar pa si lahko obdrži.

Ljubljanska porota.

Ljubljana, 12. marca.

DAN GOLJUFIJ.

Danes predseduje potnemu senatu nadsvetnik dr. Modic, obtožbo zastopa prvi državni pravnik Domenic, zagovornik je dr. Ravnihar. Na zahtojni klopi sedi 28 letni France Otrin iz Zaplane št. 15. Bližina meje je fanta pokvarila: tihotapil je in da si pridobi še več denarja, si je znal preskrbeti ponarejene 1000 lirski bankovce, ki jih je razpečaval po naših krajih in v krajih, ki so nam jih Lahi odvzeli.

Prva njegova žrtov je bil posestnik Franc Mesec na Stari Vrhnik. Otrin je kupil od njega za 14.000 K kravo, plačal jo pa ni, a dal mu je v zastavo 1000 lirski bankovce, dokler mu ne bo krave plačal. Otrin se ni več prikazal in Mesec ga je tirjal in mu povedal, da dvomi o pristnosti bankovca. Ko mu je grozil, da ga bo ovadil, je Otrin hladnokrvno odgovoril: »To ti ne bo nič koristilo, če bom zaprt. Ko bom pa prišel iz zapora, ti lahko zažgem hišo! Končno mu je le odšel 7000 K, več ni hotel dati, dasi je imel še dosti denarja. Ko ga je Mesec tirjal še za ostali svoj denar, ga je Otrin udaril s tako silo po glavi, da ga je obilila kri. Mesec je komaj ušel Otrinovim tovarišem tihotapecem. Otrin Mesecu ostanka 7000 K še ni plačal. Na podoben način je ogoljufal tudi posestnika Pavla Birtiča na Stari Vrhnik. Tudi njemu je zastavil za kupnino 10.800 kron 1000 lirski bankovce in ga je oškodoval za 10.800 K. Dalje je Otrin osleparil posestnika Jakoba Ogrina s Stare Vrhnike. Kupoval je kolesečji, ki mu je bil pa predrag, prosil je nato Ogrina, naj mu posodi 10.000 K, za katere mu je zastavil 1000 lirski bankovce rekoč, da je pristen. Ogrin je šel Otrina tirjat na njegov dom, a dobil je od njega samo 4000 kron, ostanka ni hotel plačati, dasi je imel denar.

Na Vrhnik je poletel leta 1922 menjal pri lesnem trgovcu Francu Kraševcu dva ponarejena 1000 lirski bankovca in dobil 28.000 K; toda denar je moral dati nazaj, ker je Kraševce ugotovil, da sta bila bankovca ponarejena.

Dne 1. julija 1922 je kupil Otrin od Franca Zusta v Godoviču kravo za 1800 lir. Na račun mu je izročil ponarejen 1000 lirski bankovec, a čez nekaj časa mu je zopet prinesel ponarejeni 1000 lirski bankovec in Zust mu je odštél 200 pravih lir, katere je pa Otrin Zustu pozneje vrnil, ko je ta ugotovil, da sta bankovca ponarejena.

Otrin se je pri razpravi zagovarjal, da mu je dal ponarejene bankovce neki Peppino Bruno iz neke vasi pri Udinah. Kdo je ta Peppino Bruno, je povedal priča Birtič, da je dozdevni Bruno, za katerega je kupoval krave, naš Slovec Janez Dolenc, kateri je stanoval še pred enim mesecem na Zaplani. Otrin se je med Birtičevim pričevanjem smejal in rekel: »Ne vem; mogoče se je res Dolenc pisal.«

Prvi državni pravnik Domenic je v svojem govoru označil današnji porotni dan za dan goljufij. Dva mlada Sloveca je privedel pohlep po denarju na zahtojni klop. Zahteval je, naj porotniki obe stavljeni filu vprašanji potrdi. Zagovornik dr. Ravnihar je v svojem govoru poudarjal, da Otrin ni vedel, da so bili bankovci ponarejeni. Porotniki so potrdili obe na nje stavljeni vprašanji. Sodba: Dve in pol leta težke ječe.

ČERKE JE PONAREJAL

feta 1894. V Trstu rojeni samski knjigovodja Karel Franz. Od meseca aprila 1921 naprej je služil kot knjigovodja pri zadrugi »Združene goreniške žage v Lescahe. Plače je dobival mesečno 3500 K s prostim stanovanjem in s kurjavo, ker so bili zadovoljni z njim, so mu leta 1922 zvišali plačo na 4000 kron. Nastopal je kot kavalir in se vozil z izvozniki na Bled in po okolici in si kupoval vedno nove obleke in perilo. Izrablil je zaupanje svojih gospodarjev. Podpisane žake je potvoril tako, da je številko 500 Din spremenil v 6500, 4500 in v 2500, 1000 Din pa spremenil dvakrat v 10.000 Din. Na

opisani način je ogoljufal zadrugo za 120.000 kron. Ker mu prigoljufani denar ni zadostal, je ponaredil na čekovnih blanketih imena Alojzija Langusa, Ivana Copa in Alojzija Snolja in mu je na te čeke izplačala posojilnica v Radovljici 86.000 K. Prisvojil si je tudi ček, glaseč se na Ivana Justina in si pridrjal 40.000 K. Prisvojil si je tudi od njemu vplačanih deležev 1458 K in si še prisvojil znesek 2380 kron. — Psihiatra univ. prof. dr. Šerko in primarij dr. Gosti sta v preiskavi ugotovila, da je Karel Franz sicer manjvreden, defekten Slovec, toda v smislu kazenskega zakona je popolnoma odgovoren. Ker se zaveda, da je storil goljufijo. —

Porotnikom so se nato stavila štiri glavna vprašanja in štiri dodatna vprašanja, če je bil takrat, ko je storil goljufijo, brez uma ali v takem duševnem stanju, da se ni zavedal, kaj da je storil. Porotniki so potrdili prva štiri glavna vprašanja soglasno in s 9 da in s 8 ne dodatna vprašanja. Predsednik nadsvetnik dr. Modic je nato razglasil — sprostilne sodbo.

Meteorološki poročilo.

Ljubljana 305 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Temperat. v min.	Temperat. v 0	Temperat. v 1000 m	Naloga, vetru.	Podavilo v 1000 m
11.3. 21 h	731-5	68	1	obl.	—
12.3. 7 h	734-4	5	11	obl. j. vzh.	—
12.3. 14 h	735	8-4	2-5	v. obl. j. vzh.	—

DOBER ČEV LJAR

Išče stalnega odjemalca za 30—40 parov čevljev na mesec. Dobro delo. Najrajši štrpavne za delavce, na željo tudi hišne. Resnemu ponudniku se prinese vzorec. Naslov v upravi »Slovenca« pod »VESTNA IZVRSITEV 1417«.

Pridna in poštena

dekle z dežele

želi vstopiti v službo v mesto; gre tudi na deželo h kakoli boljši družini Vajena je vseh domačih del in nekoliko kuhanja. Naslov pri upravi pod Kuharica 1416.

Ugodna prilika!

Dobro idočo, že nad 15 let obstoječo MANUFAKTURNO in

modno trgovino

na OPCINI pri TRSTU oddam radi družinskih razmer. Cena nizka, zaloga velika. — Več povedo: Florjanska ul. 11-1.

Sprejemem UČENCA

v trgovino z mešanim blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. — Učenci z nekaj prakse imajo prednost. Ponudbo na upravo lista pod šifro »POSTEN«.

DIJAKA sprejemem

na stanovanje. Kje, pove uprava »Slovenca« pod številko 1432.

PRODAJALKO

spretno, zanesljivo, SPREJMEM. — Ponudbe z zahtevo plače na upravnistvo »Slovenca« pod »2IVILA«.

Kot učenko

v trgovino z mešanim blagom želim oddati svojo 15letno DEKLICO z dežele, z vsi oskrbo v hiši. — Cenjene ponudbe pod: »UČENKA št. 1399« na upravnistvo »Slovenca«.

Večja konfekcijska trgovina v Ljubljani išče za takojšnji nastop

Knjigovodje-bilancista

zmožnega slovenske, srbo-hrvaske in po možnosti tudi nemške korespondence ter strojeplaja. — Ponudbe naj se pošljejo na DRAGO GORUP, konfekcijska trgovina, Ljubljana, Prešernova ulica št. 9. 1379

NOGAVICE

ženske, otroške in moške, žepne robce, azne trakove, gumba, sukanec, bombaž, voseino, ter drugo kratko robo in galanterijsko blago kupite najceneje v veletrgovini

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA SV. JAKOBA TRG 9.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerko, Florjanska ul. 13
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica števil 28
Korn T., Poljanska cesta števil 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarne stroje popravila in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica št. 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče števil 5.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:

Kumovar Ivan, Stari trg števil 10.

STAVB. IN OALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje števil 2.

SPEDIJSKA PODJETJA:

»Oriente« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463
Ranzinger R., Cesta na ruž. železn. 7-9.

TROOVINA Z ZELEZNINO:

Selnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TROOV Z DEZNIKI IN SOLNCNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TROOV Z ZELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri »Zlati lopati«, Valva-

zorjev trg števil 7.

ZALOOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta števil 17.

LEPO SOBO

v središču mesta, event. za pisarno. —
ponudbe na upravo lista pod »SOBA«.

KRTAČE

škarice, likarice, blatarice, zobne, malke, omela, motvoz (špaga), čevljarsko vrejo, ščetine, voske, lesene sveče, pipe za sode itd. priporočila tvrdka

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

Fižol in krompir

za prehrano v večjih množinah dobavlja točno in najceneje tvrdka

BACHO,

Račje pri Mariboru.

FINO MAST

na UNJE, št. 10, Hribe, Jedra in C. peka, št. 10 na KOVINE ter toaletne MILO nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

Krompir

rožičasti (rosa) kupujem na vagon. Ponudbe prosim z oznakom cene na:

NOVAK, Zagreb, Maklarska ulica št. 64.

Napredaj po abn. ceni 5 samo 1 mesec

rabljen

Singerjevih šivalnih

strojev in 1 čevlj. šivalni

stroj radi preuredbe obrata na

motor. pogon. Vprašanja je na-

sloviti na: A. JELENC, tov. čevljev, Tržič.

Pirhe

kakor tudi druge različne kandite, bonbone, čokolado, kekse, dobite v veliki izbiri najceneje pri tvrdki

JOSIP VITEK, Ljubljana,
Krekov trg 8. (Zraven Mesta. doma.)

NA DEBELO!

Registrirna blagajna

99.999, 1 predal, malo rabljena, 4 števci z elektromotorjem, 220 volt, je napredaj. — Naslov pove: g. Drago Besaljak, Ljubljana, Sodna ulica števil 5. 1368

Z »Oreal Hené«

barvam sive las v vseh barvah — (tudi modnih). — Izdelujem vsa LASNA DELA. — M. PODKRAJSEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 1206

RAZGLEDNICE

azlične vrste, pisarniški, pisalni, trgovski, svilen, gladni in stekleni papir. — Dipke za stelaže, vpisane knjige in tico za cvetlice priporočila tvrdka

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

POZOR! Nizke cene!

Oglejte si veliko zalogo otroških vozov, dvokoles, motorčkov, šivalnih strojev in pnevmatike. — »TRIBUNA« tovarna dvokoles in otroških vozov. — LJUBLJANA, Karlovska cesta števil 4.

Petrolejske VRČE

z ali brez zabojev in železne BARELE kupimo v vsaki množini. — HROVAT in KOMP., LJUBLJANA, Večova ul. 6.

„DIA MALT“

Pozor pekli »Diamalt«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUŽANEC, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočini!

Svila, čipke
modni nakit!A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Napredaj je turbina

22/2 konjskih sil, 360 l vode v sekundi, kompletna. Cena po dogovoru pri ogledu na licu mesta v samostanu v STIČNI, Dolenjsko. 1387

Vodna moč

okoli 40 HP, pripravnost za žago, mlin ali kako tovarniško podjetje. ODDAM V NAJEM. Stavbeno zemljišče na razpolago. Naslov pri upravnistvu »Slovenca« pod »GR. B. števil 1323.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

BIČEVNIKE

prave triaške in razne BIČE (gafile) dobavlja vsako množino veletrgovina

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
SV. JAKOBA TRG 9.

STALNO NAJVECJA

TEKSTILNO-TRANSITNA ZALOGA
IZDELOVALNICE TEKSTILNEGA BLAGA

SZECSI & CO., A.-G.

WIEN, I., SCHOTTENRING 19

Brzoj. naslov: SZECSICO WIEN Filijalke: Budapest, Győr
Telefoni: 17361, 15046, 13260. (Raab), Arad (Rumunija). —

IZVANREDEN UŽITEK

boš imel, če si privoščiš

V RESTAURACIJI GLAVNEGA KOLODOVORA V LJUBLJANI

= RIMSKO ČAŠO =

STAREGA JERUZALEMSKEGA MUSKATNEGA SILVANCA

Stenski načrt Ljubljane je izšel

v zalogi »Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev« ter se dobiva po vseh trafikah za ceno od Din 7.—, po pošti Din 8.—, kakor tudi v glavni zalogi:

Oglasni zavod:

J. Zormanovo anončno in reklamo podjetje
Ljubljana, Gledališka ulica 2.

Došlo! najfineje angleško in češko sukno v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah za pomladno in letno sezijo.

Specijalna zaloga

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, DVORNI TRG 3

Vedno v zalogi vsah vrst obleke, raglani, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sako plašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modne blago, sukno za modne hlače. — Oddaja blaga na metre. Sprejemajo se tudi naročila za obleke.

♦ Zajamčeno prvovrstno izdelava po meri v lastnem modnem salonu. ♦

IZURJENA

stenografinjo in strojepisko,

z daljšo prakso, popolnoma zmožna slovenskega in nemškega jezika, SE TAKOJ SPREJME. — Začetnice izključene. — Ponudbe je poslati na naslov: ANTON ŠINKOVEC, Grosuplje.

PRODAJA!

Kmetijska zadruga Račje proda svojo glavno poslopje (skladišče) z nakladno rampo. — Poslopje je v dobrem stanju, enonadstropno, ter pripravno za vsak tovarniški obrat. — Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 17. t. m. na naslov: Kmetijska zadruga Račje. Podrobna pojasnila daje iz prijaznosti načelnikov namestnik F. Pišek pošta Slivnica pri Mariboru.

Ivan Zakotnik

mesini tesarski mojster Telefon št. 378. Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrošja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnišča, ledenice, paviljoni, verande, leseno ograje it. d.

Gradba lesenih mostov, Jezov, mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

ELIN, družba za električno industrijo d. z o. z.

ELIN gradi električne centrale.

ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke.

ELIN projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v svesti z elektrotehniko.

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta palača Ljubljanske kreditne banke, Mar. boz, Ventrinjska ulica 11.

V neskončni bolesti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Matej Kobau

okrajni sluga v p.

v 85. letu starosti, včeraj ob eni popoldne, previden s tolažili sv. vere, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb našega nepozabnega pokojnika bode v torek, dne 13. t. m. ob pol 3. popoldne iz hiše žalosti, na Zaloški cesti 13, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 12. marca 1923.

MARIJA in AMALIJA, hčerl. — ALBERT KOHL-HAUSER, zet. — DANILO in GVIDO, vnuka.